

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०७७

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

रौतहट, गौर

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना संस्करण तथा अद्यावधिक विवरण

पहिलो संस्करण २०६८

प्रथम अद्यावधिक २०६९

दोस्रो अद्यावधिक २०७०

तेस्रो अद्यावधिक २०७१

पाचौं अद्यावधिक २०७३

छैटौं अद्यावधिक २०७४

सातौं अद्यावधिक २०७५

आठौं अद्यावधिक २०७६

नवौं अद्यावधिक २०७७

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन बाध्यकारी
मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

रौतहट, गैर

पत्र संख्या :- २०७६/०७७

चलानी नं.-

प्राप्त पत्र संख्या र मिति :-

कृप्या पत्र व्यवहार गर्दा प्राप्त पत्र संख्या र

मिति प्रष्ट उल्लेख गर्नु होला	पूर्ण०३३
कार्यालय	पूर्ण०३९
आवास	पूर्ण०४५३

पूर्ण०३३

मिति :- २०७७/०३/०२

मन्तव्य

पार्नीजन्य प्रकोपका दृष्टिले विश्वमा नेपाल ३० औं र भुकम्पीय दृष्टिकोणले ११ औं स्थानमा रहेकोले यसको उचित पूर्वतयारीका साथ व्यवस्थापन गरेर नागरिकको जनधनको सुरक्षा गर्नु सरकारको दायित्व भित्रको कुरा हो । यस प्रक्रियालाई संस्थागत गर्नका लागि बाढीजन्य विपद्वाट प्रभावित हुने जिल्लाबाट कामको थालनी गर्नु पनि बढी फलदायी सावित हुन्छ । विश्वव्यापी चिन्ताको विषय बनेको विपद्को विषयमा भएका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्मलेनहरुमा नेपालले समेत विपद् व्यवस्थापनमा प्रभावकारी रूपले काम गर्ने प्रतिबद्धता जनाइसकेको छ ।

रौतहट जिल्लामा विगतका वर्षबाट नै प्राकृतिक विपद्वाट उत्पन्न क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न पूर्व तयारीका कार्यहरु थालनी भएको सन्दर्भमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रौतहटको आयोजनामा बाढी, आगलागि, भुकम्प, शितलहर, असिना र महामारीको परिस्थितिमा प्रभावकारी खोज उद्धार र राहत वितरण तथा पुनर्स्थापनाको कार्यलाई समन्वयात्मक रूपमा सञ्चालन गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७ तयार गरिएको छ । वर्तमान अवस्थामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई विकासका कार्यक्रम मूलप्रवाहीकरण गरि कार्यान्वयन गर्नु पर्ने आवश्यकताको महसुस सबै पक्षलाई भएको छ र यो आवश्यकता पनि हो । विगत र वर्तमानको वास्तविकताको विश्लेषण गरेर बाढीबाट हुने क्षतिलाई कम गर्न आगामी दिनमा विकास कार्यक्रमलाई विपद् व्यवस्थापन मैत्री बनाउन पनि आवश्यक भएको अनुभव जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले पनि गरिसकेको छ । यसका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयले र अन्य सरोकारवाला निकाय तथा संघसंस्थाहरुले विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्तिको व्यवस्था गरेका छन् ।

विपद् व्यवस्थापनलाई विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्न सकिएमा मात्र दिगो विकासले सार्थकता पाउँछ भन्ने कुरामा कसैको दुई मत नहोला । यस योजनाले जिल्लामा विपद्वाट हुने मानवीय तथा धनजनको क्षतिलाई कम गर्नका लागि र प्रभावित मानिसहरुका आवश्यकताहरु पुर्ति गर्नका निमित्त समयमा नै एकनासको तथा समन्वयात्मक प्रतिकार्य उपलब्ध गराउने कुरा सुनिश्चित गर्ने र जोखिममा रहेका समुदायको सुरक्षित भविष्यको प्रत्याभूतिको लागि विपद्को सामना गर्न जिल्लाको क्षमता अभिवृद्धिमा समेत सहयोग पुऱ्याउने कार्यलाई अघि बढाउनेछ भन्ने विश्वास गर्दछु । २०७६ सालमा आएको बाढी तथा अन्य विपद्का घटनाहरुमा मृत्यू भएका मृतक परिवारमा हार्दिक संवेदना प्रकट गर्दछु । साथै जिल्ला स्थित सरकारी निकायहरु, स्थानीय तहहरु, अक्सफाम नेपाल, आर.डि.सी. नेपाल तथा गैर सरकारी संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरुलाई सकिय सहयोग गर्नु भएकोमा आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । जिल्लाको यस प्रयासमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको स्रोत, साधन र क्षमताले भ्याएसम्म सहयोग गर्ने र स्थानीय तहवाट पनि उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रको लागि प्राथमिकताका साथ बजेट विनियोजन गरि यस योजनाको कार्यान्वयन गर्ने कुरामा सबैसँग सहयोगको समेत अपेक्षा गर्दछु । धन्यवाद !

अम्बुज रामेश्वर जिल्ला अधिकारी

वासुदेव घिमिरे

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

तथा

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

अध्यक्ष

शब्द संक्षेप

गाविस	गाउँ विकास समिति
गैसस	गैर सरकारी संस्था
जिसस	जिल्ला समन्वय समिति
जि.वि.व्यव.स	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
डिवका	डिभिजन वन कार्यालय
भू.जा.का	भू तथा जलाधार कार्यालय
नेरेसो	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
नेकपा	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी
ने का	नेपाली काग्रेस
प्रजिअ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
जिसअ	जिल्ला समन्वय अधिकारी
सप्रजिअ	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी

ARI	Acute Respiratory Infection
CCCM	Camp Coordination and Camp Management
DCC	District Coordination Committee
DDRC	District Disaster Relief Committee
DDMC	District Disaster Management Committee
FCHV	Female Community Health Volunteer
GBV	Gender Based Violence
H/N	Health and Nutrition
HW	Health Worker
IEC	Information, Education and Communication
MIRA	Multi Sector Initial Rapid Assessment
MoU	Memorandum of Understanding
NFI	Non-Food Items
NGO	Non-Governmental Organization
NRCS	Nepal Red Cross Society
ORT	Oral Re-hydration Therapy
PCVA	Participatory Capacity and Vulnerability Assessment
RRT	Rapid Response Team
SAM	Severe Acute Malnutrition
SFP	Supplementary Feeding Programme
TLC	Temporary Learning Center
VDC	Village Development Committee
WASH	Water Supply, Sanitation and Health Promotion

बिषय सूची

क. पृष्ठभूमि	१
ख. विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा	१
ग. सामान्य पूर्वतयारी कार्य योजना	२
१. मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायको सूची	२
२. सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा	२
३. विभिन्न वैठकका निर्णयहरु	३
३.१. पहिलो वैठक	३
३.२. क्षेत्रगत वैठक	३
३.३. कार्यशाला गोष्ठी	३
४. प्रकोप जोखिम विश्लेषण	३
४.१. प्रकोप नक्साडकन	३
५. विपद्को अवस्था तथा कार्य योजना	४
५.१ बाढी	४
५.२ भूकम्प	५
५.३ आगलारी	५
५.४ महामारी	५
५.५ शितलहर	६
घ. मन्त्रालयबाट प्राप्त योजना अनुसार (निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी र पूर्वतयारी योजना)	६
१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र	६
२. खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्र	७
३. खाद्य सुरक्षा क्षेत्र	८
४. आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र	९
५. खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र	१०
६. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	१२
७. शिक्षा क्षेत्र	१३
८. संरक्षण क्षेत्र	१४
९. पूर्नस्थापना र पूनर्निर्माण क्षेत्र	१५
ङ) निकायगत श्रोत साधनको आंकलन	१६
च. क्षेत्रगत विपद्को प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना	१८
१. विषयक्षेत्रको परिचय	१९
३. प्रतिकार्य योजनाहरु	२१
३.१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र	२१

३.२. खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्र	२३
३.३. खाद्य सुरक्षा क्षेत्र (Food Security Cluster)	२५
३.४. गैहखाद्य सामग्री तथा आपतकालीन आवास	२७
३.५. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र	२९
३.६. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	३२
३.७. शिक्षा क्षेत्र	३५
३.८. संरक्षण क्षेत्र	३७
३.९. पुनस्थापना र पुनर्निर्माण क्षेत्र	३९
छ. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति	४०
१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने	४०
२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना	४०
ज. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन	४१
अनुसूची १: जिल्लाका सबै स्थानीय तहका प्रमुखहरुको सम्पर्क फोन नम्बर	४१
अनुसूची २: यस जिल्ला अन्तर्गत रहेका प्रहरी ईकाईहरुको विस्तृत विवरण	४३
अनुसूची ३: रौतहट जिल्लामा रहेका सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल युनिट विवरण	४८
अनुसूची ४: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार	४९
अनुसूची ५: जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (DLSA) को कार्यशर्त निर्देश	५५
अनुसूची ६: एम्बुलेन्स सेवा सम्बन्धी जानकारी विवरण	५६
अनुसूची ८: रौतहट जिल्लाको संकटासन्नता नंक्साकन	५९
अनुसूची ९ : विपद्को किसिम र श्रोतको विवरण	६०

क. पृष्ठभूमि

रैतहट जिल्लाको पूर्वमा सर्लाही, पश्चिममा बारा, उत्तरमा मकवानपुर र दक्षिणमा मित्र राष्ट्र भारतको विहार जिल्ला राज्यको सितामढि जिल्ला रहेको छ । यो जिल्ला समुन्द्री सतहबाट न्यून उचाईमा रहेको, अधिकाँस गाँउहरु बागमती, लालबकैया, भाँझ र चाँद नदीको किनारमा अव्यवस्थित, उचित ढल निकासको व्यवस्थाको अभाव, र दक्षिणी सिमाबर्ति क्षेत्रमा निर्माण गरिएका बाँधहरुका कारण रैतहट जिल्ला वर्षेनी डुवानको समस्याले ग्रस्त हुने गरेको । त्यस्तै गरी मानवीय कारणले हुने आगलागि, महामारीको प्रकोपले समेत यो जिल्ला प्रभावित छ । खुल्ला दिशा मुक्त जिल्ला घोषणा भएता पनि व्यक्तिगत सरसफाईमा अचेत ध्यान न दिनाले जिल्लाको ठूलो र खुल्ला दिशा गर्ने प्रबृतिका कारण वर्षेनी पानीजन्य रोगहरुबाट समुदाय प्रभावित हुने गरेको छ ।

पानीजन्य प्रकोपका हिसावले नेपाल संसारका सबै देशहरु मध्ये ३० औं जोखिम स्थानमा पर्दछ भने समग्र प्रकोपका दृष्टिकोणले २० औं जोखिम स्थान, भुकम्पको हिसावले ११ औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको हिसावले चौथो जोखिम स्थानमा पर्दछ । नेपालमा प्रयेक वर्ष बाढीको कारणले सरदर ३५० जनाको मृत्यु हुने गरेको छ । रैतहट जिल्ला नेपालको बाढी प्रभावित जिल्लाहरु मध्ये एक हो । बागमती, भाँझ, लालबकैया र चाँदी नदीहरुको प्रभावमा वर्षेनी रैतहट जिल्लाको गौर नगरपालिका लगायत धेरै गाँउहरु बाढीको चपेटामा परी मानिसहरु विस्थापित तथा भौतिक संरचनाहरुको क्षति हुने गरेको तत्याङ्गले देखाएको छ । त्यस्तै गरेर आगलागि, बाढी पश्चात् खानेपानी, सरसफाईको अभावका कारणले पानी तथा भाडा पखलाजन्य रोगहरुको प्रकोपले पनि जिल्लाका वासिन्दाहरु उत्तिकै प्रभावित हुने गरेका छन् । भुकम्पीय प्रकोपको हिसावले पनि रैतहट जिल्लाका विभिन्न स्थानिय तहहरु लगायत गौर न.पा. संकटासन्न रहेको पाईयो । यस योजनामा जिल्लामा विगतमा कुन प्रकोपले कुन कुन स्थानीय तहहरु भएको क्षतिको आकलनको आधारमा जोखिम स्तरीकरण गरिएको छ । साथै योजनाले बहुक्षेत्रगत जोखिमलाई समेटेको छ ।

विपद्का कारणले बाढिवाट विस्थापित र प्रभावितहरुको प्रभावकारी रूपमा क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य आपत्कालीन योजनाको निर्माण गरी विपद् प्रतिकार्यलाई व्यवस्थित गर्ने प्रयासको थालनी गरिएको हो । फलस्वरूप, सम्भावित विपद् व्यवस्थापन तथा पूर्वतयारीका लागि योजनाबद्ध ढंगले अधिबद्ध अपरिहार्य भएको हुँदा तत्कालीन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति (हाल जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति) रैतहटको आयोजना र नेपाल रेडक्रस सोसाईटी रैतहट एवं अक्सफाम नेपालको सहयोगमा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरिएको हो ।

ख. विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाबाट विपद् प्रतिकार्यलाई व्यवस्थित गर्नुका साथै सरोकारवाला निकायहरुले निम्न वर्मोजिमको उपलब्धि हासिल गर्नेछन् ।

- मानवीय सहायतामा संलग्न निकायका वारेमा जान पहिचान हुने
- समन्वय बैठक तथा पद्धति स्थापना हुने
- प्रभावकारी योजनाका लागि जिल्लाको विपद्को पूर्व इतिहास संकलन हुने
- सबै निकायहरुको भूमिका पहिचान गर्ने
- प्रकोप तथा जोखिम नक्सा तयार गर्ने
- संभावित विपद्को क्षेत्रमा छुटाछुटै योजना तर्जुमा गर्ने
- साफेदार निकायको सम्पर्क सूची तयार गर्ने
- हरेक निकायमा सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने
- जिल्ला विपद् समितिले सबै विषयगत अगुवाहरुलाई विपद्को निश्चित प्रकृतिमा आधारित छुटाछुटै प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न निर्देशन दिने
- साधन/स्रोतको आंकलन गर्ने
- प्रतिकार्यको साभा मापदण्डमा सहमति गर्ने
- विस्थापितहरुलाई राख्नका लागि शिविरको स्थान पहिचान गर्ने
- खोज तथा उद्धार टोलीको गढन गर्ने
- यो योजनालाई अनुमोदन गरी जिल्ला विकास योजनाको अभिन्न अङ्गका रूपमा ग्रहण गर्नेछ, र कार्यान्वयनका लागि वार्षिक रूपमा आवश्यक वजेट तथा कार्यक्रम स्थानीय तहले गर्नेछ ।

ग. सामान्य पूर्वतयारी कार्य योजना

१. मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायको सूची

यस जिल्लामा मूल्यतया अक्सफाम नेपाल जस्ता अन्तराष्ट्रिय मानवीय सहयोगी संस्थाका साथै विभिन्न गैंड सरकारी संस्था लगायत संयुक्त राष्ट्रसंघीय सहयोगी निकायहरुको उपस्थिति रहेको छ । यस जिल्लामा विपद्का समयमा र पूर्वतयारीमा सहयोग गर्न अक्सफाम नेपाल जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्थाको रूपमा रहेको छ ।

२. सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका लागि गरिएको सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

सि.नं.	प्रतिवेदनको नाम	पूर्वअसल अभ्यासहरु	मुख्य सिकाई	कुनै सुझाव भए
१.	जिल्ला आपत्कालीन योजना २०६७, रौतहट	२०६७ मा पहिलो योजना निर्माण	क्लष्टरको अवधारणमा कार्य गरिदा आवश्यकता अनुसारको उपलब्धता हुने ।	आपत्कालीन कोषको स्थापना गर्नुपर्ने । नियमित बैठक बसी पुनरावलोकन तथा समीक्षा गर्नुपर्ने ।
२.	सम्बन्धित गा.पा./न.पा. को तथ्यांक	योजना निर्माण गर्दा तत्कालीन गा.वि.स.को र न.पा. को तथ्यांकको आधारमा निर्माण गरिएको ।	जोखिम तथा संकटासन्तता स्तरिकण गर्न सहयोग पुगेको ।	ग.पा./न.पा. स्तरीय विपद् व्यवस्थापन योजना बाउनु पर्ने
३.	जिल्ला पाश्व चित्र	जिल्लाको सम्पूर्ण जानकारीहरु सूचीकृतरूपमा रहेकोले आवश्यक तथ्यांकको उपलब्धता रहेको छ ।	कच्ची र पक्की घरको अवस्था पहिचान गर्दा विकासको अवस्था संगै बाढी, आगलागी र भूकम्पको जोखिमको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्न सजिलो हुने । भूकम्पको सम्भावित क्षतिको आँकलन गरिएका	जिल्लामा कार्यरत संघ संस्थाहरुबाट संकलित सूचनाहरुको आधारमा अध्यावधिक गर्नुपर्ने ।
४.	उदयपुर जिल्ला त्रियुगा न.पा.मा गरिएको भूकम्प सम्बन्धी अध्ययन			
५.	गा.वि.स. स्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना	खोज तथा उद्धार टोलीले २४ जनालाई बाढीबाट उद्धार गरिएको	स्थानीय स्तरमा क्षेत्रगत रूपमा समुदायको क्षमता विकास गर्दा विपद् व्यवस्थापन प्रभावकारी हुने ।	स्थानीय स्तरमा नै खोज तथा उद्धार सहित अन्य क्षेत्रमा समेत तालिम प्रदान गर्नुपर्ने
६	विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना रौतहट, २०६८ र अद्यावधिक योजनाहरु २०६९, २०७०, २०७१, २०७३, २०७४, २०७५ र २०७६	२०६८ मा पहिलो योजना निर्माण	क्लष्टरको अवधारणमा विपद् प्रतिकार्य गर्दा सहज तथा प्रभावकारी हुने रहेछ ।	विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि क्लष्टर हेडहरुले अभ बढि काम गर्नुपर्ने

३. विभिन्न बैठकका निर्णयहरु

३.१. पहिलो बैठक

तत्कालीन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्घार समितिले मिति २०८८/२/३० मा प्रमुख मानवीय सहायताको कार्यमा संलग्न निकाय तथा विषयगत अगुवा निकाय (Cluster leads) समेतको सहभागितामा पहिलो सामान्य बैठक आयोजना गरी सन्दर्भ सामग्रीको पुनरावलोकन तथा भूकम्पमा आधारित क्षति प्रक्षेपण गर्नका लागि जीतेन्द्र कुमार कर्णको संयोजकत्वमा अनुभव प्राप्त विज्ञ समिलित ५ सदस्य कार्यटोली (Task force) को गठन प्रारम्भ गरियो ।

३.२. क्षेत्रगत बैठक

योजना तर्जुमाका लागि पूर्वतयारी क्षेत्रगत बैठक (Cluster Meeting) : योजना तर्जुमा सम्बन्धी तयारी गर्ने उद्देश्यले २०८८ असारको पहिलो हप्तामा विभिन्न क्षेत्रहरुको बैठकको आयोजना गरी देहायनुसारको विषय वस्तुमा छलफल गरियो :

- क्षेत्रगत सदस्यहरुको समिक्षा र पुनरावलोकन
- क्षेत्रगत रूपमा संघ संस्थाहरुको श्रोतसाधन र क्षमताको नक्शाकान गरि विश्लेषण
- जिल्ला स्थित क्षेत्रगत सदस्यहरुसँग आपत्कालीन योजना सम्बन्धमा छलफल र तयारी गरिएको

३.३. कार्यशाला गोष्ठी

विभिन्न चरणको बैठक पछि मिति २०८८/३/१९ गते तत्कालीन जि. बि. स. भवनमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गोष्ठी आयोजना गरी आएका सुभावहरुका आधारमा योजनालाई थप परिमार्जन गरिएको हो । प्रत्येक साल पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको आयोजना गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई निरन्तर रूपमा अद्यावधिक गर्दै आएको छ ।

४. प्रकोप जोखिम विश्लेषण

४.१. प्रकोप नक्साडकन

जिल्ला स्तरीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गोष्ठीले विगतका घटनाहरुका आधारमा प्रकोपलाई निम्न बमोजीम स्तरीकरण गरेको छ ।

१. वाढी
२. आगलागी
३. भूकम्प
४. महामारी
५. शीतलहर

नेपालको भूकम्पीय संकटासन्नता लगायत भुकम्पीय चिरा (fault line) सँगको दूरीको आधारमा रौतहट जिल्लामा पनि विभिन्न गापा/नपा समेतमा अधिकतम प्रभाव पर्न सक्ने हुदां सम्भावित भूकम्पीय क्षतिलाई ध्यानमा राखेका योजना अद्यावधिक गरीएको छ ।

४.२. संकटासन्नता नक्साडकन

विगत ५ वर्ष र विगत २५ वर्षको तथ्यांकलाई हेर्दा तल उल्लेखित न.पा.गाउँउपालिकाका साविक गाविसहरु विभिन्न प्रकोपबाट संकटासन्न अवस्थामा रहेको पाइन्छ । जसको विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम राखिएको छ ।

क्र.सं.	पालिकाहरु	संकटासन्नताको अवस्था हालको बडानुसार			पालिका संकटासन्नता	कैफियत
		उच्च संकटासन्नता	मध्यम संकटासन्नता	न्यून संकटासन्नता		
१	गौर नगरपालिका	१ देखि ९ वडा सम्म			उच्च जोखिम	वाढी
२.	राजदेवी नगरपालिका	३,४,६,८,९	७	१,२,५	उच्च जोखिम	वाढी

३	यमुनामाई गाउँपालिका	२	३,४	१,५	मध्यम जोखिम	वाढी
४	दुर्गा भगवती गाउँपालिका	५	१,२,३,४		उच्च जोखिम	वाढी
५	ईशनाथ नगरपालिका	१	२,३,६,७,९	४,५,८	उच्च जोखिम	वाढी
६	राजपुर नगरपालिका	२,९	१,७,८	३,४,५,६	उच्च जोखिम	वाढी
७	परोहा नगरपालिका	१,२	३,४,९	५,६,७,८	उच्च जोखिम	वाढी
८	बोद्धीमाई नगरपालिका	१,२,३,४		५,६,७,८,९	उच्च जोखिम	वाढी
९	मौलापुर नगरपालिका	८,९	१,२,३,४,५	६,७	उच्च जोखिम	वाढी
१०	देवाही गोनाहि नगरपालिका	१,२,३,४,५,६	७,८	९	मध्यम जोखिम	वाढी
११	कटहरिया नगरपालिका	१,४,५	२,३	६,७,८,९	उच्च जोखिम	वाढी
१२	गरुडा नगरपालिका			१ देखि ९ सम्म	मध्यम जोखिम	वाढी
१३	माधवनारायण नगरपालिका	७,८,९		१,२,३,४,५,६	मध्यम जोखिम	वाढी
१४	गढिमाई नगरपालिका	५	३	१,२,४,६,७,८,९	मध्यम जोखिम	वाढी
१५	बृन्दावन नगरपालिका		१,२,३,४,५	६,७,८,९	मध्यम जोखिम	वाढी
१६	गुजरा नगरपालिका		५	१,२,३,४,६,७,८,९	मध्यम जोखिम	वाढी
१७	फतुवा विजयपुर नगरपालिका	१,२,७,८,९,१०,११	३,४,५,६		उच्च जोखिम	वाढी
१८	चन्द्रपुर नगरपालिका		सबै		मध्यम जोखिम	वाढी
जम्मा		४७	४८	६२		

श्रोत: २०७१ स्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना

५. विपद्को अवस्था तथा कार्य योजना

५.१ बाढी

विगत २०६२ देखि ०७५ सालसम्मको तत्याङ्को आधारमा बाढीबाट प्रभावित यस जिल्लाको गरुडा नगरपालिकाको दक्षिणी भेगमा रहेको सबै पालिकाहरु रहेको छ । विभिन्न तहमा सहभागितामूलक सङ्कटाभिमुख तथा क्षमता विश्लेषण (PCVA) गर्दा बाढीबाट हुने क्षति प्रभावित रहेको देखिन्छ । तथ्याङ्क विश्लेषणबाट प्राप्त नतिजा अनुसार

हालसम्म र गत २०७४ को बाढीबाट ४९९९ घर पूर्ण रुपमा क्षति, २०००० भन्दा वढि घरहरुको आंशिक क्षति, हालसम्म २० जनाको बाढीजन्य विपद्वाट मृत्यु र ३२ जनाको भाडापखालाको महामारीबाट ज्यान गुमाउनु परेको को साथै प्रतिवर्ष सरदर ११ करोड भन्दा बढी बाढीबाट सम्पत्तिको क्षति हुने गरेको छ। २०७६/७७/२८ गतेरिर आएको बाढीले २० जनाको मृत्यु तथा २ जना वेपता भएको साथै यसबाट हुने क्षति वारे अनुसूचि ९ मा राखिएको छ।

५.२ भूकम्प

तत्कालीन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति रौतहटको मिति २०६८/८० गते बसेको बैठकको निर्णयानुसार रौतहट जिल्लाको नगरपालिका लगायत नगर उन्मुख गा.वि.स.हरुको तथ्याङ्क संकलन गर्न जिल्ला प्राविधिक कार्यालयका प्रमुख श्री जीतेन्द्र कुमार कर्ण ज्यूको संयोजकत्वमा गठित कार्यदलले दिएको तथ्याङ्क अनुसार यस रौतहट जिल्लामा ८ रेक्टर स्केल भन्दा माथि मध्य रातमा भूकम्प गएको अवस्थामा निम्न वमोजिमको क्षति आंकलन गरिएको छ। यो क्षति आंकलन उदयपुरको त्रियुगामा गरिएको भूकम्पीय जोखिम अध्ययन प्रतिवेदनको आधारमा रौतहट जिल्लामा हुन सक्ने क्षति अनुमान गरिएको हो। २०४५ सालमा उदयपुरमा केन्द्र विन्दु भएको भूकम्प पछि धेरै मात्रामा जनधनको क्षति भएको थियो भने २०७२ साल बैशाख महिनामा नेपालका विभिन्न जिल्लाहरुमा भएको भूकम्पबाट रौतहट जिल्लाको २ जना सहित ८७८६ जनाको मृत्यु र २२,३०३ जना घाइते भएका थिए। भने ६२६६ सरकारी भवनहरु र ८,०२,४०९ निजि भवनहरु पूर्ण तथा आंशिक क्षति भएका थिए (१३ जुन २०१५को सरकारी तथ्यांक अनुसार)।

रौतहट चुरे फेदीमा अवस्थित भूकम्पीय चीरा (fault line) देखि ३५ कि. मि. भन्दा टाढा पर्ने भएकोले कूल घर मध्ये ५% पूर्ण रुपमा क्षती हने र जनसंख्याको १६% र २.३७% कमश घाइते र मृत्यु हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ।

क्र सं	गा.वि.स. तथा न.पा. को नाम	घरधुरी संख्या	जनसंख्या			भूकम्पबाट क्षति हुन सक्ने घर संख्या	भूकम्पबाट मृत्यु हुन सक्ने संख्या	भूकम्पबाट घाइते हुन सक्ने संख्या	भूकम्पबाट विस्थापित हुन सक्ने जनसंख्या
			महिला	पुरुष	जम्मा				
१	गौर न.पा.	५९९६	१२०१५	१३३६८	२५३३३	१९८	६०२	४०६१	१२७०
२	चपुर	३३२७	९१५६	९५०३	१८६५९	१६६	४४२	२९८५	९३१
३	गरुडा	५२२	१५५८	१८०३	३३६१	२६	८०	५३८	१६७
४	कटहरिया	११६४	३५३५	३७८१	७३१६	५८	१७३	११७१	३६५
५	सन्तपुर (म.)	२२२७	६१५९	६४८८	१२६४७	१११	३००	२०२३	६३८
६	समनपुर	११०६	३१२९	३५०९	६६३८	५५	१५७	१०६२	३३०
७	गंगापिपरा	५७२	१५२२	१७०८	३२३०	२९	७६	५१७	१६४
८	महम्मदपुर	९६०	३१८६	३३६७	६५५३	४८	१५५	१०४८	३२८
जम्मा		१३८३४	४०२६०	४३५२७	८३७८७	६९१	१९८५	२२४०५	४१९३

(८ रेक्टर भन्दा बढीको भूकम्प राती आएमा हुने क्षति पूर्वानुमान)

५.३ आगलागी

विगतमा घटेको घटनाहरु तथा तत्कालीन जिल्ला दैविप्रकोप उद्धार समितिको तथ्याङ्कको अधारमा वार्षिक २०० देखि ३०० जना सम्म आगलागिवाट प्रभावित भएको हुँदा यस योजनामा सम्बन्धीत क्षेत्रहरुको आपतकालीन योजनामा आगलागिलाई समेत समावेश गरी लक्षित जनसंख्याको उद्धारका लागि गरिएको पूर्व तयारी योजना अनुरूप सम्भावित क्षतिलाई व्यवस्थापन गर्न बाढी तथा भूकम्पीय प्रतिकार्य योजनामा सम्भावित आगलागी तथा महामारी जस्ता विपद्वारालाई समेत योजना निर्माण गर्दा ध्यान पुर्याएको छ। अतः यस योजनाले आगलागी भन्नाले १/२ घर देखि सम्पूर्ण वस्तीसम्मको क्षती जनाउँदछ। आ. व. २०७२/०७३ मा २ जना, आ. व. २०७३/०७४ र आ. व. २०७५/०७६ मा १ जनाको मृत्यु भएको छ। साथै आगलगीबाट भएको क्षति विवरण अनुसूचि ९ मा राखिएको छ।

५.४ महामारी

जनसमुदायहरू महामारीको प्रकोपबाट अत्यन्त असुरक्षित छन्। पानी, किरा र जीवाणुबाट संक्रमण हुने रोगका कारण धेरैको ज्यान जाने गरेको छ। यस जिल्लामा भाडा पखाला विगत लामो समय देखि यस जिल्लाका समुदायमा मानविय क्षति पुर्याउनुको साथै समय समयमा समुदाय त्रसित भएको घटनाहरु सुनिन् पाइन्छ तर विगत दुइ वर्ष

देखि भाडा पखाला जस्ता अन्य महामारीको कमी देखिन्छ । विद्यमान अवस्थामा जनमानसमा अन्य महामारीका सम्भावनाहरु नकार्न मिल्दैन तसर्थ त्यसबाट जागिन आफ्नो तहबाट तयार हुन देखिन्छ ।

४.५ शितलहर

विगतमा घटेको घटनाहरु तथा जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समितिको तथ्याङ्को अधारमा वार्षिक रूपमा शितलहरबाट बाट प्रभावित भएको हुँदा यस योजनामा सम्बन्धीत क्षेत्रको आपतकालीन योजनामा शितलहरलाई समेत समावेश गरी लक्षित जनसंख्याको उद्धारका लागि गरिएको पूर्व तयारी योजना अनुरूप सम्भावित क्षतिलाई व्यवस्थापन गर्न बाढी तथा भूकम्पीय प्रतिकार्य योजनामा सम्भावित शितलहर, आगलागि तथा महामारी जस्ता विपद्धरुलाई समेत योजना निर्माण गर्दा ध्यान पुर्याएको छ । वर्षेनी रूपमा शितलहरको कारणले कठ्याङ्गीएर ज्यान गुमाउने गरेको छ, अतः यस योजनाले विशेष पूर्वतयारिको सुनिश्चित पुर्याउने छ । आ. व. २०७४/०७५ मा २९ जनाको मृत्यु भएको छ । साथै शितलहरबाट भएको क्षति वारे अनुसूचि ९ मा राखिएको छ ।

घ. मन्त्रालयबाट प्राप्त योजना अनुसार (निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी र पूर्वतयारी योजना)

१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र

(Coordination and Information Management Cluster)

समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण:

क्र.सं .	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१	रामनरेस साह	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रौतहट	०५५ ५२०३६९	९८४९९७४६०
२	ईश्वरीनाथ मिश्र	जिल्ला समन्वय समिति, रौतहट	०५५-५२०१४४	९८४३९८९७४०
३	प्रमुख सेनानी श्री सामन्त ध्वज खाँण	इन्द्र बक्स गण पुरेनवा, रौतहट	०५५ ५२०९३०	९८५२६७९३४८
४	सशस्त्र.प्र. उ. श्री रविनराज कर्णजीत	शसस्त्र प्रहरी बल नं. ११ गण, रौतहट	०५५ ५२०१४६	९८५१२७२९०९
५	उप अनुसन्धान निर्देशक अभिनय कुमार सिंह	रा.अ. जि. का.		९८०२९३६०७२
६	प्र..ना. उ. भरत श्रेष्ठ	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, गौर .	०५५ ५२००९९, ५२०८४०	९८५५०४०६०७
७	कपिल देव पण्डित	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा, रौतहट	०५५५२०१४१, ५२१२७८	९८४५३८६३९१
८	धर्मेन्द्र पासवान	ECDC	०५५ ५२९०९४	९८४५११८४९९
९	राम आनन्दी दास	NCDMC Rautahat		९८४५२२३५९०
१०	रविन्द्र साह	नेपाल पत्रकार महासंघ		९८५५०४०६२२
११	श्री जगन्नाथ प्रसाद केसरी	नागरिक समाज गौर		९८४५२८०९५२
१२	सन्तोष कुमार सिंह	DEOC		९८४४३१०४५७
१३	पारस हुसैन	आर. डि. सी नेपाल		९८५५०४३८८६

२. खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्र

(Search and Rescue Cluster)

खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

क्र. सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोबाईल नं.
१	प्रमुख सेनानी श्री सामन्त ध्वज खाँण	इन्ड्र बक्स गण, पुरेनवा रौतहट	०५५५२०९३०	९८६३०२८८७३
२.	सशस्त्र.प्र.उपरीक्षक. रविन राज कर्णजित	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल ११ नं. गण, रौतहट	०५५५२०९४६	९८५१२७२१०९
३.	उप अनुसन्धान निर्देशक, अभिनय कुमार सिंह	रा. अ. जि. का.		९८०२९३६०७२
४.	प्र.ना. उ. भरत श्रेष्ठ	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, गौर	०५५ ५२०८४०	९८५५०४०६०७
५..	कपिलदेव पण्डित	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा रौतहट	०५५५२०९४९, ५२१२७८	९८४५३ ८६३९१
६.	विजय साह बनिया	RDC Nepal	०५५५४०२०३	९८०२९२३६३० ९८५५०२३६३०

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी निकाय	लगत (रु)	समय अवधी
आवश्यक पर्ने जनशक्ति छानौट तथा व्यवस्थापन गर्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		चैत्र महिना सम्म
प्रभावित हुने स्थानबाट उपलब्ध हुने श्रोत साधन (जनशक्ति समेत) को पहिचान	क्षेत्रका सबै निकाय		वैशाख महिना
पूर्वतयारी तालिम र सचेतना कार्यक्रम	क्षेत्रका सबै निकाय		वैशाख
आवश्यक राहत तथा उद्धार सामग्रीको क्षेत्रगत व्यवस्थापन एवं भण्डारण	क्षेत्रका सबै निकाय		जेष्ठ महिना
सूचना संजालको व्यवस्था	क्षेत्रका सबै निकाय		निरन्तर
सुरक्षित स्थान (आश्रय स्थल) को पहिचान तथा यकिन गर्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		वैशाख महिना
अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम र अनुसंधानकर्ताको तयारी	क्षेत्रका सबै निकाय		वैशाख महिना
संभावित क्षेत्रका गाउँहरुमा गठीत क्लब, संस्थाहरुका युवाहरुलाई आवश्यक प्रशिक्षण दिई आवश्यक साधन श्रोत साथ तयारी अवस्थामा राख्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		वैशाख महिना
संभावित क्षेत्रहरुमा आम नागरिकहरुलाई सचेतना कार्यक्रममा सहभागी गराई सचेत गराउने।	क्षेत्रका सबै निकाय		वैशाख महिना
सवारी साधन, इन्धन र चालकको व्यवस्था र यकीन गर्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		जेष्ठ महिना
पूर्वाभ्यास गर्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		जेष्ठ महिना
पूर्व सूचनाको व्यवस्था र समन्वय गर्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		जेष्ठ महिना

३. खाद्य सुरक्षा क्षेत्र

(Food Security Cluster)

खाद्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१	श्री जीतेन्द्र भा	कृषि ज्ञान केन्द्र, गौर	०५५-५२०००९	९८५५०४०९२९
२	श्री मिश्रीलाल यादव	„		९८६२९८३७४४
३	श्री हरिशंकर प्रसाद जयसवाल	„	०५५ ५२०२२८	९८५५०४४२०४
४	श्री धर्मेन्द्र प्रसाद सिंह	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा रैतहट	०५५ ५२०१४९	९८५५० ४०९४९
५	श्री पौडित जयसवाल	रैतहट उद्योग व्याणिज्य सँघ	०५५ ५२००२५	९८५५०४००९४
६	श्री विजय साह वनिया	RDC Nepal	०५५ ५२०२४०	९८४४०९०५३९

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु)	कहिलेसम्म
खाद्य क्षेत्रको समन्वय बैठक	खाद्य क्षेत्र प्रमुख		बैशाख महिना
<ul style="list-style-type: none"> बैठकलाई नियमित गर्ने मिति तोक्ने जिम्मेवारी वाँडफाँड गर्ने 			
स्थलगत सर्वेक्षण टोली निर्माण र अभिमूखिकरण, परिचालन	खाद्य क्षेत्र		बैशाख महिना
तयारी तथा खाद्य सामग्रीको उपलब्धता सम्बन्धी सबै संस्थासँग भएको मौज्दात विवरण संकलन गर्ने	खाद्य क्षेत्र प्रमुख र खाद्य क्षेत्र		जेष्ठ मसान्त सम्म
तयारी तथा खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउन सक्ने व्यक्ति तथा व्यवसायीसँग इच्छापत्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/खाद्य क्षेत्र प्रमुख		जेष्ठ मसान्त सम्म
खाद्य सामग्रीको गुणस्तर सूनिश्चितताका लागि गुणस्तर तथा नापतौल विभाग र खाद्य प्राविधिकसँग समन्वय गर्ने	खाद्य क्षेत्र प्रमुख		जेष्ठ मसान्त सम्म
खाद्य सामग्री भण्डारणको लागि स्थान तथा गोदामको छनौट साथै ढुवानीका लागि गाडीको व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/खाद्य क्षेत्र प्रमुख		जेष्ठ मसान्त सम्म
खाद्य सामग्री वितरणका विभिन्न संस्थासँग समन्वय गरी स्वयंसेवकहरूको छनौट गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/खाद्य क्षेत्र प्रमुख		आषाढ मसान्त सम्म
अनुगमन टोली निर्माण गरी अनुगमन फारम तयार गर्ने	खाद्य क्षेत्र		जेष्ठ
अनुगमन टोलीलाई अभिमूखिकरण गर्ने	खाद्य क्षेत्र		जेष्ठ

आपत्कालीन गोदाम घर विवरण

स्थानीय तह	आपत्कालीन गोदाम घर	कैफियत
गौर तथा गरुडा नगरपालिका	राईस मिल, गौर किकेट सँघ, गौर सिनेमा हल, गौर दाल मिल गौर -९०, सबगाढा नेपाली कांग्रेस पार्टी कार्यालय, गरुडा न.क.पा. ए.मा.ले. पार्टी कार्यालय, गरुडा नन्दनी सिनेमा हल, गरुडा	
कटहरिया नगरपालिका	श्री जनता उच्च मा. वि कटहरिया	
चन्द्रपुर नगरपालिका	श्री जनज्योति उच्च मा. वि चपुर	

दुर्गा भगवति गाउँपालिका	श्री सरस्वती उच्च मा. वि पिपरा भलोहिया	
बैद्धमाई नगरपालिका	सिनेमा हल, बंकुल	
गढिमाई नगरपालिका	श्री उच्च मा.वि समनपुर	
फतुवा विजयपुर नगरपालिका	श्री कंकाली उच्च मा. वि जंगलसहिया श्री उच्च मा वि विजयपुर	
गुजरा नगरपालिका	श्री उ. मा. वि. सिमरा भवानीपुर	

माथि उल्लेखित तालिकामा जम्मा द स्थानीय तहहरुमा आपतकालिन गोदाम घर व्यवस्थापन देखिएको र बाँकी १० स्थानीय तहमा गोदाम घर व्यवस्थापन गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

४. आवास तथा गैर खाद्य सामाग्री क्षेत्र

(Shelter and Non-Food Items-NFI)

आवास तथा गैर खाद्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोबाईल नं.
१	कपिलदेव पण्डित	नेपाल रेडकस सोसाइटी, जिल्ला शाखा रौतहट	०५५५२०९४९, ०५५ ५२९२७८	९८४५३ ८८३९९
२	रामनरेस साह	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रौतहट		९८४९९७९४६०
३	पण्डित प्रसाद जयसवाल	रौतहट उद्योग व्याणिज्य संघ	०५५ ५२००२५	९८५५० ४००९४
४	जगन्नाथ प्रसाद केसरी	नागरिक समाज गौर		९८४५२८०९५२
५	दयाराम साह	निर्माण व्यवसायी संघ		९८५५०४०२२३
६.	विनोद सिंह	डिभिजन वन कार्यालय	०५५५४०२९०	९८५५०४१०४०
७	रावन्द्र साह	पत्रकार महा संघ		९८५५०४०६२२
८	विजय साह वनिया	आर डि सी नेपाल		९८५५०२३६३०

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (₹)	समय अवधि
जिल्ला तथा स्थानीय सरोकारवालाको क्षमता तथा स्रोत नक्सांकन गर्ने ।	कार्यदल		बैशाख
स्रोतको कमी मापन गरी सोको पूर्तिका लागि सरोकारवालासँग समन्वय गरी व्यवस्थापन गर्ने	कार्यदल		जेष्ठ
सरोकारवालासँग परिस्थिति विश्लेषण र स्रोत उपलब्धता बारे बैठक बसी छलफल गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/खाद्य क्षेत्र प्रमुख, कार्यदल		जेष्ठ
विस्थापित १००० परिवारका लागि गैर खाद्य सामाग्री (एन एफ आई) सङ्खलन गरी भण्डारण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, NRCS, कार्यदल		जेष्ठ
आवासका सामाग्री तथा एन एफ आई वितरणका लागि आवश्यक यातायातको पहिचान तथा व्यवस्थापनका साथै स्वयमसेवकको पहिचान गरी अभिमुखीकरण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, क्षेत्र प्रमुख, NRCS		जेष्ठ
गोदाम घरको नियमित अनुगमन निरिक्षण र रेखदेख गर्ने	कार्यदल, सुरक्षा निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, NRCS		नियमित

भूकम्पबाट बिस्थापितका लागि सम्भावित आश्रय स्थल

क्र.सं	सम्भावित आश्रय स्थल	भूकम्पीय उच्च जोखिममा पर्ने स्थान	क्षेत्रफल (अनुमानित)	कैफियत
१.	राईस मिल	गौर नपा	६ विगाहा	गौर ५
२.	सुवर्ण मार्डि	गौर नपा	२ विगाहा	गौर ७ टिकुलिया
३.	बसतपुर	गौर नपा	४-५ कठा	गौर न.पा. वाट ६ कि.मि.
४.	सिरिंया	गौर नपा	४-५ कठा	गौर न.पा. वाट २ कि.मि.
५.	सरुआठा	गौर नपा		गौर न.पा. वाट ७ कि.मि.
६.	रामजानकी धर्मशाला	गौर नपा		गौर
७.	गरुडा वैरिया	गरुडा नपा		
८.	चिनी मिल	गरुडा नपा	५ विगाहा	गरुडा
९०.	महादेव स्थान, शीवनगर	गरुडा नपा	१ विगाहा	शिवनगर, महम्मदपुर गौर सडक खण्डमा
९१.	समनपुर चौर	बृण्दावन नपा १,२ ,३	४० विगाहा	
९२.	सरसस्वती उच्च मा.वि. परिसर	दुर्गा भगवति गापा १,२	५ विगाहा	स्कुल भवन पछाडी रहेको मैदान
९३.	आप बगैचा र हाट बजार	राजपुर नपा ३,४	४ विगाहा	
९४.	दुमरिया बजार चौक	चन्द्रपुर नपा (सन्तपुर म.)	२ विगाहा	
९५	सिनेमा हल, सरमुजवा बंकुल	बौद्धिमाइ नपा ७	१ विगाहा	
९६	कटहरिया हाट बजार	कटहरिया नपा	३ विगाहा	
९७	श्री जन ज्योती उ. मा. बि. च. पुर	चन्द्रनिगाहपुर	४ विगाहा	
९८	व्यारेक फिल्ड	गौर	१ विगाहा	

च.पुर र कटहरियामा प्रशस्त खुल्ला ठाउँ प्रयोग गर्न सकिने ।

५. खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र

(Water, Sanitation and Hygiene Promotion Cluster)

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

क्र.सं.	नम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोबाईल नं.
१	जानकी शरण भगत	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, गौर	०५५ ५२९५४४	९८४५१३१५४४
२	धर्मेन्द्र पासवान	ECDC	०५५५२९०९४	९८४५११८४९९
३	हरेश्याम भा	Impact Nepal		९८५५०४०१२२
४	विनोद सिंह	डिभिजन वन कार्यालय, रौतहट	०५५५४०२१०	९८५५०४१०४०
५	कपिलदेव पडित	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा रौतहट	०५५५२०१४१ ०५५५२१२७८	९८४५३८६३९१
६	दिपेन्द्र ठाकुर	UN HABITAT		९८५५०२०१३२
७	वोधनरायण श्रेष्ठ	UNICEF		९८५५०१११८३८
८	डिल्ली प्रसाद उपाध्याय	OXFAM in Nepal	०१५५४२८८९	९८५१०२३३७४
९	शिवजी राय यादव	पूर्वाधार विकास कार्यालय, रौतहट	०५५५२०४८३	९८५४०३८८०२
१०	पारस हुसैन	RDC Nepal	०५५५२०२४०	९८५५०४३८८६

यस जिल्लका सबै स्थानीय तहका प्रमुखहरुको सम्पर्क न.तल अनुसूची नं. १

पूर्वतयारी सम्बन्धी योजना (सङ्केतकालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

पूर्व तयारी योजना सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालिम)	लागत (रु)	समय अवधि
■ WASH कलष्टरको बैठक गर्ने	WSSDO, WASH Cluster			बैशाख
■ जोखिम पूर्ण क्षेत्रको पहिचान र क्षमताको विश्लेषण गर्ने,				
■ हरेक संस्थाको सम्पर्क व्यक्ति पहिचान गर्ने				
वडा अध्यक्षहरुको नाम, फोन र सम्पर्क ठेगाना तयार गर्ने	WASH Cluster			बैशाख
जिल्ला तथा गापा/नपा तहका विभिन्न संस्थासँग भएको खानेपानी तथा सरसफाई तथा स्वास्थ्य सामाग्रीको मौज्दात विवरण सङ्कलन गर्ने	WSSDO, WASH Cluster			जेष्ठ मसान्तसम्म
WASH Cluster का फोकल व्यक्ति सबैलाई स्थलगत सर्वेक्षण सम्बन्धी तालिम दिन DDMC सँग सम्बन्ध गर्ने	RDC Nepal and Oxfam			बैषाख
सामग्री तथा श्रोतको व्यवस्थापन गर्ने				
वाटर गार्ड/प्यूस/Pure /Aqua tab (1500)	WSSDO, Oxfam, UNICEF, UN-HABITAT, RDC Nepal, NRCS and WASH Cluster		मांग गर्ने	असार सम्म
वालटीन/ जरकिन २० लि./जग २ लिटर	WSSDO, NRCS, RDC		मांग गर्ने	असार सम्म
सरसफाई किट व्यवस्थापन गर्ने	WSSDO, NRCS, RDC Nepal, WASH Cluster		मांग गर्ने	असार सम्म
शौचालय व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने सामाग्रीको मौज्दात राख्ने -चर्पी १० जनाको लागि १ वटा जम्मा २०० वटा)	WSSDO, UNICEF, UN-HABITAT, Plan Nepal, Oxfam, WASH Cluster		मांग गर्ने	असार सम्म
हाते पम्प व्यवस्थापन (१० परिवारको लागि १ हेण्डपाइप जम्मा ७५ वटा)	DCC, WSSDO and WASH Cluster		२००००००	असार सम्म
फोहर फाल्ने भाडाको व्यवस्था (झम ५० वटा)	WASH Cluster		मांग गर्ने	असार सम्म
अन्य क्षेत्रसँग सहमति तथा सम्झौता गर्ने	WSSDO, WASH Cluster			जेष्ठ
ग्रामिण महिला स्वास्थ्य कार्यकर्ता तथा अन्य स्वयमसेवकहरुलाई खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	WASH Cluster,		३०००	जेष्ठ सम्म
व्यक्तिगत तथा सामुदायिक सरसफाई र पानी शुद्धिकरण, हाइजिन किट सम्बन्धी सामुदायलाई अभिमूलिकरण गर्न ग्रामिण महिला स्वास्थ्य कार्यकर्तालाई परिचालन गर्ने	WSSDO, Oxfam, NRCS			जेष्ठ देखि आश्वन
कर्मचारी तथा स्वयंसेवकहरुको सूची तयार गर्ने (खा.पा. तथा स.स.डि.का.- २ जना, इसीडिसी- २ जना, प्लान नेपाल- २ जना, लम्बू- २ जना, रेडक्रस - २ जना, क्रउबअत- २ जना, HO - २ जना गरी जम्मा १५ जना	WSSDO, WASH Cluster			जेष्ठ १५ सम्म
आकस्मिक योजनाको समिक्षा र कार्यान्वयन	WASH Cluster, DDRC			विपद्को समयमा
अनुगमन मूल्यांकन तथा प्रतिवेदनका लागि टोली निर्माण गरी कार्य गर्ने ।	WSSDO, WASH Cluster		५०००	जेष्ठ

६. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

(Health and Nutrition Cluster)

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

क्र.सं.	नम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१	महेश साह	स्वास्थ्य कार्यालय, रौतहट	०५५-५२०९४२	९८५५०४०९३७
२	विनय कुमार भा	जिल्ला आयूर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र चपुर	९८४५०४९३२९	९८५५०२५५२
३	भवनाथ भा	UNFPA Rautahat		९८५५० २०५८५
४	हरेश्याम भा	Impact Nepal	०५५ ५२०३८२	९८४५० ४०९२२
५	कुमारी ममता भा	RDC Nepal		९७४५३८३४७४

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि (सङ्कटकालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

क्र.सं	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी	लागत (रु)	समय अवधी
१	RRT गठन गर्ने र द्रुत लेखाजोखा सम्बन्धी अभिमूखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने (जिल्ला स्तर, हे.पो.प्राथमिक स्वास्थ्य स्तर, सब हेत्य पोष्ट स्तर, जिल्ला आयूर्वेद स्वा. केन्द्र, आयूर्वेद औषधालय, इमपेक्ट नेपाल, परिवार स्वास्थ्य कार्यक्रम)	स्वा.का, जि.आ.स्वा.केन्द्र, इमपेक्ट नेपाल		वैशाख
२	विपद्को समयमा आवश्यक पर्ने Control तथा Store Room, Phone, Fax machine, Stationary, etc को व्यवस्थापन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय		जेष्ठ सम्म
३	आत्यावश्यक औषधी तथा उपकरण भण्डारण -नेपाल सरकारको मूल्य सूची अनुसार) गरी मौज्दात कायम राख्ने।	HO, ECDC, Plan, Impact, NFHP, स्वा. सेवा विभाग, DDMC, DCC		जेष्ठ सम्म
४	कर्मितमा १ महिनाको लागि एमवुलेन्स परिचालन -इन्धन, चालक) का लागि व्यवस्था गर्ने।	HO, DDMC, DCC		असार सम्म
५	स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्न आवश्यक पर्ने सामार्गीको व्यवस्थापन गर्ने जस्तै: मटितेल, निर्मलीकरणको समान, कर्मचारी भत्ता, अन्य	HO, DDMC, DCC, ECDC, DHS		असारसम्म
६	स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न मार्फीकां, व्यानर, पोस्टर, पम्पलेट एफ.एम. रेडियो, आदीको प्रयोग गर्ने।	HO, DCCR, DCC, ECDC, DHS, Impact Nepal		वैषाख देखि असारसम्म
७	औषधी छर्ने तथा भूल वितरण कार्यक्रम सञ्चालनका लागि औषधी तथा भूल भण्डारण गरी पूर्व तयारी अवस्थामा रहने	HO, DCC, ECDC, DHS, Impact Nepal		जेष्ठ असार
८	विशेष प्रसूति सेवा र पोषण कार्यक्रमका लागि तयारी गर्ने।	DCC, ECDC, DHS, Impact Nepal		असार
९	उच्च जोखिममा रहेका पालिकाका स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई सतर्क भै बस्न परिपत्र गर्ने।	जि.स्वा.का र UNICEF		श्रावण
१०	अनुगमन तथा प्रतिवेदन तयारीका लागि यअबा एमचक्कयल तोक्ने	स्वाका, क्षेत्रका सदस्यहरु		अषाढ मसान्तसम्म
११	सूपरिवेक्षण, अनुगमन, प्रतिवेदन, मूल्यांकन	स्वाका, क्षेत्रका सदस्यहरु		
१२	जिल्ला अस्पतालको आपत्कालीन योजना निर्माण	स्वा.का		जेष्ठ

७. शिक्षा क्षेत्र

(Education Cluster)

शिक्षा क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१.	राम विनय सिंह	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	०५५५२०९२०	९८५५०४०९४८

शिक्षा क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१.	राम विनय सिंह	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	०५५५२०९२०	९८५५०४०९४८
२.	शुशिल थापा	आर डि सी नेपाल	०५५५२०२४०	९८४३१९७०९३
३	सुशिल यादव	WORLD EDUCATION		९८४५०६१६०८
४	जगरनाथ प्रसाद केसरी	नागरिक समाज गौर		९८४५२८०९५२
५	धर्मेन्द्र प्रसाद सिंह	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा, रौतहट	०५५५२०९४९	९८५५०४०९४९
६	श्री बिमला मानान्धर	UNICEF		९८५१०९८९५५

यस जिल्लाका सबै स्थानीय तहका प्रमुख हरु: सम्पर्क न.तल अनुसुचि नं. १

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

क्र.सं	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी	लागत (रु)	समय अवधी
१	समन्वय बैठकको आयोजना थापा क) जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने ख) अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई को नेतृत्व, र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु तथा स्थानीय तहहरु		वैशाख
२	घटना अध्ययन/सिकाई			
	क) विगतमा प्रभावित विद्यालय मदरसाको अध्ययन, विश्लेषण गरी बाढी, भूकम्प सम्बन्धमा प्र.अ., शिक्षक तथा विद्य.समितिलाई विद्यालय स्तरीय चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने, गराउने (५० विद्यालय)	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु		बैषाख मसान्तसम्म
३	व्यवस्थापन			
	अस्थायी विद्यालय स्थापना र संचालनका लागि आवश्यक सामग्री तथा श्रोत व्यक्तिहरुको पहिचान गर्ने। पाठ्यपूस्तक, शैक्षिक सामग्रीहरु तथा खेलखूद सामग्री, खाजा) व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु		जेष्ठ मसान्तसम्म
४	Survey Format developing & team formation, Data Collection			
५	उच्च जोखिम क्षेत्रका शिक्षक, सामाजिक कार्यकर्ता (मानवीय श्रोत र अन्य श्रोत समेतको) को रोप्टर निर्माण गर्ने र सचेत गराउने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु		जेष्ठ मसान्त भित्र, आवश्यकतानुसार
६	उच्च जोखिम क्षेत्रका विद्यालयहरुमा जोखिम न्यूनीकरण गर्ने रोकथाममूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा अभिभावकहरुलाई अभिमूखिकरण गर्ने।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु, DCC, जल.उ.प्र.नि.का.		जेष्ठ मसान्त सम्म र आवश्यकतानुसार
७	उच्च जोखिम क्षेत्रमा प्रचार प्रसारका लागि IEC सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई,		जेष्ठ मसान्तसम्म

क्र.सं	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी	लागत (₹)	समय अवधी
		UNICEF र World Education, OXFAM		
८	अनुगमन चेक लिष्ट तयार गर्ने र अभिमूखिकरण गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु		असार
९	पूर्वतयारी योजनाको समिक्षा गर्न समन्वय बैठकको आयोजना	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ को नेतृत्व, UNICEF र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु		
१०	अनुगमन गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु, जिसस		असार मसान्त तथा आवश्यकतानुसार

८. संरक्षण क्षेत्र

(Protection Cluster)

संरक्षण क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१	ईश्वरीनाथ मिश्र	जिल्ला समन्वय समिति		९८४४३१८७४०
२	फुलमाया गुरौ चौधरी	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, गरुडा	०५५५२०५०८	९८४४०९२४४१
३	कपिल देव पण्डित	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा रौतहट	०५५५२०१४१ ०५५५२१२७८	९८४५३८६३१
४	विजय साह वनिया	ग्रामिण विकास केन्द्र (RDC) नेपाल	०५५५२०२४०	९८५५०२३६३०
५	देवकी नेपाल	महिला सुरक्षा दवाव समूह		९७४५००४२६६
६	भवनाथ भा	यू.एन.एफ. पि.ए.		९८५५०२०५८५
७	लक्ष्मी वराल	नारी अवाज केन्द्र		९८४५०३५४९२
८	अन्जु भा	माण्डवी		९८५१२३६३७८

यस जिल्लाका सबै स्थानीय तह अन्तर्गतका महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख र नपा प्रमुखहरु सम्पर्क न.तल अनुसुची नं.

१

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (₹)	कहिले सम्म
संरक्षण क्षेत्रको समन्वय बैठकको आयोजना गरी कार्य जिम्मेवारी बाँडफाँड र सम्पर्क सूचि तयार गर्ने	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, गरुडा		जेष्ठ भित्र
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी स्थलगत सर्वेक्षण टोली गठन गरि सर्वेक्षण सम्बन्धी अभिमूखिकरण गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र		जेष्ठ भित्र
BASELINE तथ्यांक संकलन गर्ने:- जोखिम क्षेत्रका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग अनाथ, गर्भवती महिला, अशक्त, सुत्केरी, एकल महिला, एचआईभी /एड्स आदी	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, NGOs, COMMUNITY		असार भित्र

संकटासन्न गा.पा/नपाको समाजिक नक्सा बनाउने	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, NGOs, COMMUNITY		असार भित्र
प्रकोप प्रभावित गा.पा/नपाको विपद् व्यवस्थापन समितिसँग छलफल गरी पूर्वतयारी योजनाको महत्व जानकारी गराउने	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, OXFAM, RED CROSS, NGOs		असार भित्र
सम्बन्धीत सबै CLUSTER सँग समन्वय बैठक वसी लैङ्गिकताका आधारलाई ध्यान दिई सहयोग गर्ने व्यवस्था गर्न निर्णय गर्ने	संरक्षण समूह		असार भित्र
मानवीय सहयोगमा महिलाहरूको लागि बस्ने, नुहाउने, चर्पी र लुगा धुने पर्याप्त ठाँउ र छुट्टा छुट्टै राख्ने व्यवस्थाका लागि आश्रय र WASH क्षेत्रसँग छलफल गरि व्यवस्था मिलाउने।	संरक्षण समूह		असार भित्र
यौन किशोरी तथा महिलाहरूको महिनावारी सुरक्षित राख्न आवश्यक सामाग्रीहरूको व्यवस्था मिलाउने	संरक्षण समूह		असार भित्र
फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको लगत अनुसार आवश्यक सर सामाग्रीहरूको व्यवस्थापन गर्ने	संरक्षण समूह		असार भित्र
बाल क्लब, आमा समूह, अन्य समूहलाई लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण बारे जानकारी गराई अधिकार र हिंसा विरुद्ध जागरूक बनाउने	संरक्षण समूह		असार भित्र
बाल बालिका तथा महिलाको नेतृत्व विकास सम्बन्धी अभिमूखीकरण गोष्ठी संचालन गर्ने	संरक्षण समूह		असार भित्र

यौन जन्य हिंसा न्यूनिकरण गर्न देहाय बमोजिम कार्य गर्ने;

- भौतिक सुरक्षालाई अभिवृद्धि गर्न खासगरी महिलासंगको परामर्शमा विस्थापित मानिसका लागि आवासको डिजाइन र छनौट गर्ने।
- पहुँच योग्य सुरक्षित स्थलहरूमा खानेपानी, सरसफाई तथा शौचालयका बिन्दुहरू छनौट गर्ने।
- रातको समयमा बाटोमा प्र्याप्त प्रकाशको व्यवस्था गर्ने।
- सुरक्षा गस्तीको व्यवस्था गर्न तथा महिला प्रहरी परिचालनका लागि सम्बन्धित निकाय संग समन्वय गर्ने।
- यौनजन्य हिसाका उच्च जोखिम हुने व्यक्ति वा समूहको पहिचान गर्ने र यी व्यक्तिहरू संगै परामर्श गरेर उनीहरूको संरक्षण र सहायता चाहनालाई सम्बोधन गर्ने।
- गोपनीय रिपोर्ट पद्धतिलाई सूनिश्चित गर्ने।

९. पूर्नस्थापना र पूर्नर्निर्माण क्षेत्र

पूर्नस्थापना तथा पूर्नर्निर्माण क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१	ईश्वरीनाथ मिश्र	जिल्ला समन्वय समिति, रौतहट	०५५५२०१४४	
२	रामनरेस साह	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रौतहट	०५५५२०२६९	९८४९९७९४६०
३	प्रमुख सेनानी श्री सामन्त ध्वज खाँण	इन्द्र बक्स गण, पुरेनवा, रौतहट	०५५५२०९३०	९८६३०२८८७३
४	सशस्त्र.प्र.उपरीक्षक. रविन राज कर्णाजित	शस्त्र प्रहरी बल ११ नं. गण, रौतहट		९८५१२७२१०९
५	अभिनय सिंह	रा.अ.जि.का		९८०२९३६०७२
६	भरत श्रेष्ठ	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रौतहट	०५५५२००९९	९८५५०४०६०७
७	कपिल देव पडिंत	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा रौतहट	०५५५२०१४१	९८४५३८६३९१

८	विनोद सिंह	डिभिजन वन कार्यालय, रौतहट	०५५५४०२१०	९८५५०४९०४०
९	पारस हुसैन	आर डि सी नेपाल		९८५५०४३८८६
सबै स्थानीय तहका प्राविधिक फाँट प्रमुख तथा यस जिल्लाका सबै स्थानीय तहका प्रमुखहरु सम्पर्क न. देहाय अनुसुचि नं. १ मा राखिएको छ।				

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु)	कहिले सम्म
जिल्ला तथा स्थानीय सरोकारवालाहरुको क्षमता तथा स्रोत नक्साँकन गर्ने	कार्यदल		बैशाख भित्र
पूनःस्थापना तथा पूर्न निर्माणको लागि स्थानको पहिचान गर्ने	कार्यदल		बैशाख भित्र
संकटाभिमुख गापा र नपाको समाजिक नक्सा बनाउने	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, NGOs, Oxfam GB, Community		बैशाख
विपद् जोखिम न्यूनिकरणलाई स्थानीय तह देखि विकासको योजनामा लागु गर्ने	गापा/नपा		मंसीर

ड) निकायगत श्रोत साधनको आंकलन

जिल्ला स्थित निकायगत स्रोत साधन निम्न बमोजिम तल प्रस्तुत गरिएको छ। साथै नेपाली सेना/ नेपाल प्रहरी/सशस्त्र प्रहरी युनिटको सम्पर्क सहितको विवरण अनुसुची ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

२. उद्धार सामग्रीको विवरण

२.१ जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र ९८५५०४० मा रहेको उद्धार सामग्री

सि.नं.	विवरण	संख्या	सि.नं.	विवरण	संख्या
१	बालिटन (फलाम)	१४ थान	१४	रबर ट्युब	४ थान
२	स्टेचर	८ थान	१५	रेस्क्यु भेस्ट	१५ थान
३	बेल्चा	६ थान	१६	गम बुट	५ जोड
४	कैची	१० थान	१७	पन्जा	५ जोर
५	त्रिपाल	२० थान	१८	ब्लायन्केट	२५ थान
६	म्याट्रेस	२० थान	१९	मेगाफोन	२ थान
७	मेटल ट्रंक	२ थान	२०	फस्ट एड किट	५ थान
८	हेल्मेट सेफ्टी	१५ थान	२१	रेन कोट	८ थान
९	श्रोव ब्याक	८ थान	२२	हेड लाईट	११ थान
१०	क्याप टोपी	१४ थान	२३	इमर्जेन्सी टर्च	८ थान
११	फायर इस्टिगुसर	२ थान	२४	टर्च लाईट	४ थान

१२	बोल्ट कटर	३ थान	२५	फलामको चैनल	३ थान
१३	सावेल	६ थान	२६	हम्बर	३ थान

२.२ नेपाली सेनासंग रहेको उद्धार सामग्री

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण
१	४ के.जि. फायर एस्टिङ्ग गुर्डसर	गोटा	५	२४	फिगर एट क्याराविना	गोटा	२२
२	OBM	गोटा	२	२५	फित्ता (टेप)	गोटा	२
३	आगो निभाउने टायर पाता	गोटा	२	२६	फुट पम्प	गोटा	७
४	इलेक्ट्रिक पम्प	गोटा	१	२७	बालिन	गोटा	६
५	कोरेसो	गोटा	२	२८	बोलेन रोप	गोटा	२००
६	क्याराविना	गोटा	५३	२९	मेघा फोन	गोटा	६
७	क्लाइमिङ रोप	गोटा	४	३०	मेघा फोन व्याट्री	गोटा	८
८	छाला लेदर पञ्चा	गोटा	५	३१	रबर बोट	गोटा	५
९	ट्युव	गोटा	२	३२	रबर बोट फुट पम्प	गोटा	१
१०	टर्च लाईट (ठुलो)	गोटा	६	३३	रबर बोट फ्युल ट्याक्टी	गोटा	१
११	टेप सिलिङ्ग	गोटा	७	३४	रबर बोट फ्लोर	गोटा	१०
१२	ठुलो बोट	गोटा	१	३५	रबर बोट व्याटन	गोटा	४
१३	पानी पम्प	गोटा	१	३६	रबर ट्युव	गोटा	१२
१४	पुल्ली	गोटा	२	३७	रबर बोट कि	गोटा	१
१५	प्याटन (बहना)	गोटा	१३	३८	रिफलेक्टर भेष्ट	गोटा	२
१६	प्याटन(बहना)	गोटा	१०	३९	रेन कोट	गोटा	१
१७	प्रोसिक कर्ड	गोटा	४	४०	च्यापिङ रोप	गोटा	१
१८	प्लाष्टिक हेलमेट	गोटा	४९	४१	लाइभ ज्याकेट	गोटा	६६
१९	फष्ट एड किट व्याग	गोटा	५	४२	वाटर बुट	गोटा	४
२०	फष्ट एड किट व्याग (सानो)	गोटा	५	४३	सेफ्टी भेष्ट	गोटा	११
२१	फायर एक्टिङ्गगुर्डसर	गोटा	२	४४	स्केप लेडर	गोटा	२
२२	फायर ज्याकेट	गोटा	४	४५	स्ट्रयाप वेल्ट	गोटा	२
२३	फायर बल्याडकेट	गोटा	२				

२.३ सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल ११ नं. गण रौतहटसंग रहेको उद्धार सामग्री

सि.नं.	विवरण	परिमाण
१	लाईफ ज्याकेट	२६६ थान
२	वाटर हेलमेट	६३ थान
३	गल	९ थान
४	हुक	२ थान
५	डोरी	१०० रोल
६	रबर वोट	३ थान
७	टुचन	१ थान
८	स्ट्रेचर	२ थान
९	क्याराविना	२४ थान
१०	थ्रो-ब्याग	१५ थान
११	पञ्जा	६३ थान
१२	मेघाफोन	१५ थान
१३	पिक	१३ थान
१४	साबेल	३६ थान
१५	ट्यूब	२० थान
१६	करौती	८ थान
१७	ह्याक्सो ब्लेड	२ थान
१८	रिङ	२ थान

२.४ नेपाल प्रहरी रौतहटसंग रहेको उद्धार सामग्री

सिनं.	कार्यालयको नाम	लाईफ ज्याकेट	टियूब	हेड लाईट	कटन डोरी	रेस्क्यू बेल्ट	कोदालो	साबेल	बन्ध रो	हेल्मेट	फुड पम्प	मेघाफोन	स्ट्रेचर	टेन्ट पाल
१	जि. प्र. का. रौतहट	४५	२५	१०	१० थान	२०	१०	१०	५	२०	१ बेसाबुत	२	६	२
२	सि. प्र. चौ बन्जरहा	१०	-	-	-	-	-	-	-	१०				
कुल जम्मा		५५	२५	१०	१० थान	२०	१०	१०	५	३०	१ बेसाबुत	२	६	२

२.५ नेपाल रेडक्रस सोसाइटीसँग रहेको उद्धार सामग्री

सि.नं.	सामग्रीको विवरण	संख्या
१	लाइफ ज्याकेट	८ थान
२	कोदालो	५ थान
३	खन्ती	३ थान
४	रिङ	२ थान

सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

भूकम्पको क्षति न्यूनीकरण गर्न सिफारिश गरिएको पूर्वतयारी कार्यहरू

१. विद्यालयमा विषयगत शिक्षकहरूबाट कक्षा संचालन।
२. भवन निर्माण आचारसंहिताको कडाइका साथ पालना/मिस्त्री तालिम (गा.पा /न.पा.)
३. भूकम्पको क्षति कम गर्ने विषयमा चेतनामूलक गतिविधिहरू संचालन - समुदायमा
४. घटा अभ्यास/सडक नाटक/पूर्व चेतावनी सूचना प्रणालीको विकास/ सिद्धी अभियान
५. खोज तथा उद्धार/प्राथमिक उपचार प्रशिक्षणहरू संचालन
६. उद्धार सामग्रीहरूको व्यवस्था
७. आपत्कालीन आवास गृहहरूको व्यवस्थापन/पहिचान
८. लास व्यवस्थापन सम्बन्धी दक्ष जनशक्ति उत्पादन
९. स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा बढ़ि
१०. आपत्कालीन योजना निर्माण
११. आपत्कालीन कोषको व्यवस्थापन
१२. सर्वेक्षण टोली गठन (TEAM FORMATION)

९. आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान

तत्कालका लागि सम्बन्धित निकायहरूले प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि निम्न कूराहरुमा ध्यान दिनु पर्दछ ।

- आवश्यक मात्रामा खोज तथा उद्धार सामग्री व्यवस्थापन ।
- आवश्यक मात्रामा आपत्कालीन आवासको भण्डारण ।
- समुदाय देखि जिल्लासम्म सूचना संचारको व्यवस्थापन ।
- भुकम्पलाई समावेश गरेर बहु क्षेत्रीय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) अध्यावधिक गर्नु पर्ने ।
- विद्यालय स्तरमा भुकम्पीय तथा विपद् जोखिम न्यूनिकरण शिक्षा समावेश गर्नु पर्ने ।
- विपद् सुचना केन्द्रको व्यवस्था ।

च. क्षेत्रगत विपद्को प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना

१. विषयक्षेत्रको परिचय

जिल्ला तहमा क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व प्रदान गर्ने सम्बन्धित निकायहरू (CLUSTER LEADS) सँग मिली मानवीय गतिविधि सञ्चालन गर्नका लागि निम्नलिखित क्षेत्रहरू (CLUSTERS) गठन गरिएका छ, र ती क्षेत्रसँग सम्बन्धित सहयोगी निकायहरूको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	क्षेत्र	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्र सदस्यहरु
१	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन (COORDINATION AND INFORMATION MANAGEMENT)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्स सोसाइटी, RDC NEPAL, नागरिक समाज, NCDMC, स्थानीय तहहरु, UN OCHA, नेपाल पत्राकार महासंघ, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सशत्र प्रहरी बल नेपाल नं. ११ गण र नेपाली सेना, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग जिल्ला कार्यालय र HYDROLOGY AND METEOROLOGICAL DEPARTMENT.
२	खोजतलास तथा उद्धार (SEARCH AND RESCUE)	नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाली सेना, नेपाल रेडक्स सोसाइटी, नेपाल स्काउट, सुरक्षा
३	खाद्य सुरक्षा -FOOD SECURITY_	कृषि ज्ञान केन्द्र कार्यालय	जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्स सोसाइटी जिल्ला शाखा रौतहट, उद्योग वाणिज्य संघ, DNCDMC, OXFAM IN NEPAL, ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाल, नाप तौल गुणस्तर विभाग
४	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री (SHELTER/NFI)	नेपाल रेडक्स सोसाइटी	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, भू तथा जलाधार कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ, नागरिक समाज, स्थानीय तहहरु, निर्माण व्यवसायी संघ, NCDMC, यातायात व्याबसायी संघ, डिभिजन वन कार्यालय, भू तथा जलाधार कार्यालय
५	खानेपानी, सरसफाई र स्वास्थ्य प्रवर्धन -WASH_	खा.पा. तथा स.स.इकाई कार्यालय	स्वास्थ्य कार्यालय, प्राविधिक विकास कार्यालय, इम्प्याक्ट नेपाल, ECDC, नेपाल रेडक्स सोसाइटी, NCDMC, UNHABITAT, UNICEF AND OXFAM IN NEPAL
६	स्वास्थ्य तथा पोषण (HEALTH AND NUTRITION)	स्वास्थ्य कार्यालय	स्वास्थ्य कार्यालय, औषधी व्यवसायी संघ, जिल्ला आर्यूर्बेदिक स्वास्थ्य केन्द्र, इम्प्याक्ट नेपाल, NEPAL ANTI TUBERCULOSIS ASSOCIATION (NATA), UNFPA, DNCDMC
७	शिक्षा -EDUCATION_	सबै स्थानीय तहहरु	एफ.एम रेडियो, नेपाल रेडक्स सोसाइटी, नागरिक समाज, NCDMC, UNICEF, WORLD EDUCATION
८	संरक्षण	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र	नेपाल रेडक्स सोसाइटी, जिल्ला शाखा रौतहट, ग्रामिण विकास केन्द्र नेपाल, महिला सुरक्षा दवाव समूह, यू.एन.एफ. पि.ए., नारी अवाज केन्द्र र मान्डवी

९	पुनःस्थापना र पुनःनिर्माण	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भु तथा जलाधार कार्यालय, नेपाल रेडक्स सोसाइटी, नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, डिभिजन बन कार्यालय, डिभिजन सडक कार्यालय, शहरी तथा भवन डिभिजन कार्यालय, UNDP
---	---------------------------	---------------------	--

३. प्रतिकार्य योजनाहरू

३.१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र

(COORDINATION AND INFORMATION MANAGEMENT CLUSTER)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड:

- समन्वय बैठक बाढी आएको पहिलो हप्तामा १ दिन विराएर र दोस्रो हप्ताबाट हप्तामा एक दिन बैठक बस्ने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने
- जोखिममा परेका समुह तथा जनसंख्यालाई न्यायोचित रूपमा उद्धार सामग्रीको वितरण तथा सहयोग गर्ने
- अवस्था तथा आवश्यकताको आधारमा रहेर-मिरा (MIRA) टीम परिचालन गर्ने ।
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन तयार गर्ने । क्रमशः आवश्यकता अनुसार हरेक २ दिन तथा साप्ताहिक रूपमा निरन्तरता दिने ।
- २४ घण्टाभित्र समाचार माध्यममा समाचार पठाउने र पहिलो हप्तामा हरेक दिन समाचार पठाउने ।
- क्षेत्रीय दैवी प्रकोप उद्धार समिति समन्वय गर्दै कार्य गर्ने ।
- समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन तयार गरी सबैलाई जानकारी गराउने ।

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, भूकम्प, महामारी र शीतलहर

क्षेत्रगत उद्देश्य:

सूचना प्रवाहका वैकल्पिक उपायहरु पहिचान गर्ने तथा सूचनाहरूलाई विश्लेषण गरी सम्बन्धित क्षेत्रहरूमा उपलब्ध गराई सहयोग सुनिश्चित गर्ने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्यहरु :

- जिल्ला र पालिका तथा वडा तहमा सूचना तथा समन्वय समिति गठन गर्ने ।
- तीन देखि पाँच दिन भित्र बहु क्षेत्रीय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Multi-Cluster Initial Rapid Assessment, MIRA) गरी क्षति र पीडितहरूको विवरण तयार गर्ने ।
- सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपायहरु पहिचान गरी सूचना प्रवाह सुनिश्चित गर्ने ।
- प्राप्त सूचनालाई विश्लेषण गरी सम्बन्धित क्षेत्रहरूलाई उपलब्ध गराउने ।
- समन्वय बैठक बाढी आएको बेला २४ घण्टा भित्र, पहिलो हप्तामा १ दिन विराएर र दोस्रो हप्ताबाट हप्तामा एक दिन बैठक बस्ने ।
- नियमित रूपमा अनुगमन गरी क्षेत्रहरूलाई पृष्ठपोषण गर्ने ।

समन्वय तथा सूचना व्यावस्थापन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्ने गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्ने खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन (आकस्मीक बैठक)	<p>जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक आयोजना गर्ने</p> <p>१. जानकारीको सङ्ग्रहन र परिस्थितिको अद्यावधिक गर्ने</p> <p>२. सबै क्षेत्र (Cluster) लाई सकृद पार्ने</p> <p>३. सबै क्षेत्र -Cluster) लाई कार्य जिम्मेवारी सुम्प्ने</p> <p>४. नियमित बैठकको समय तोक्ने</p> <p>५. आवश्यकता अनुसार आपत्कालीन सहयोगको घोषणा गर्ने</p>	आपत्कालीन योजना अद्यावधिक गर्ने		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	सर्वेक्षण टोली परिचालन	नेपाल रेडक्ससँग समन्वय गरी सर्वेक्षण टोलीको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक		जिल्ल प्रशासन कार्यालय	
	सूचना डेक्स निर्माण गर्ने	प्रवक्ता तोक्ने स्थानीय स्तरका सम्पर्क व्यक्तिको विवरण अद्यावधिक	स्थानीय स्तरबाट सूचना संकलनमा अवरोध	जिल्ल प्रशासन कार्यालय	
दोस्रो दिन	स्थानीय श्रोत र साधनको समिक्षा गर्ने	प्रत्यक क्षेत्रसँग उपलब्ध स्थानीय श्रोत र साधनको नक्साङ्गन		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	आगलागी पीडितको हकमा ४०० परिवारको लागि न्यूनतम रु २००० राहत स्वरूप घटना स्थलमा गइ वितरण गर्ने		वास्तविक पिडितको पहिचान	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
पहिलो हप्ता	MIRA सर्वेक्षण टोली परिचालन	अन्य क्षेत्रसँग संम्बन्ध गरेर MIRA तालिम आयोजना गर्ने	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण भइनसकेको	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	सर्वेक्षणका आधारमा कार्य योजना तयार गरी कार्यन्वयन गर्ने	सुरक्षित स्थानको नक्शाङ्गनगोदामको नक्शाङ्गन		नेपाल रेडक्स	
	क्षेत्रका सबै सदस्यहरु तथा अन्य सरोकारहरुलाई निष्कर्ष उपलब्ध गराई जानकारी गराउने			जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	राहत वितरणलाई निर्विवाद	राजनैतिक दलहरुको	विपद् पूर्व	जि.स.स	

	बनाउन राजनैतिक दलहरुको अनिवार्य सहभागिता गराई सहयोग उपलब्ध गराउने	सहभागितामा योजना निर्माण	तयारीले राजनैतिक प्राथमिकता नपाउनु		
पहिलो महिना	विपद्वाट विस्थापित र घाइतेहरुलाई परिचय पत्र वितरण	परिचय पत्रको छपाई		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
दोस्रो महिना	सङ्गलित तथ्याङ्क विश्लेषण र सम्प्रेषण गर्ने	तथ्याङ्क विश्लेषण तालिम	श्रोत व्यक्ति		
तेस्रो महिना	प्रभावितहरुको सुरक्षित पूर्नस्थापनाको लागि कार्य योजना तयार गरी कार्यन्वयन गर्ने	सुरक्षित स्थानको नक्शाङ्कन	पूर्नस्थापना तथा पूर्ननिर्माण रणनिति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	

३.२. खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्र

(SEARCH AND RESCUE)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- प्रकोपको लगतै उपकरणसहित खोज तथा उद्धार (SAR) टोली खटाउने
- जोखिममा परेका समुह तथा जनसंख्यालाई न्यायोचित रूपमा यथासक्य चाँडो खोज तथा उद्धार गरी सहयोग गर्ने
- जनधनको सुरक्षा गरी सुरक्षित जीवनको प्रत्याभूत गराउने।
- अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी राहत सामग्री वितरणमा सहयोग गर्ने।
- घाईते, अशक्त, अशहाय, बालबालिका, महिला तथा बृद्धबृद्धालाई प्राथमिकताका साथ सुरक्षित स्थानान्तरण गर्ने।

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागि, भूकम्प, महामारी र शितलहर

क्षेत्रगत उद्देश्य:

विपद् प्रभावितहरुको जनधनको खोज तथा उद्धार गरी सहज तरिकाले सुरक्षित स्थानसम्म पुर्याउने।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- विना भेदभाव विपद् प्रभावितहरुलाई उद्धार गरी सुरक्षित तवरले राख्नु।
- विपद्मा परेकाहरुलाई उद्धारका लागि खोजी गर्नु।
- प्रभावितहरुको तत्काल जीवन बचाउनु।
- सम्भावित मानवीय क्षती कम गर्नु।
- सुरक्षित स्थानको खोजी गर्नु।

खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्रको आपतकालीन समन्वय बैठक आयोजना गर्ने	आपतकालीन नं (१११४) वारे प्रचारप्रसार, पैसा नलाग्ने	आवश्यक मात्रामा खोजतलास तथा उद्धार सामग्री नहुनु सूचना प्रवाहमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	

	<ul style="list-style-type: none"> ■ विपद्जन्य स्थल तर्फ खोजतलास तथा उद्धार टोली परिचालन गर्ने ■ प्रभावित स्थलको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने ■ स्थानीय तहसँग समन्वय गरी खोज तथा उद्धार गर्ने ■ सम्बन्धीत अन्य निकायसँग समन्वय गर्ने 	खोजतलास तथा उद्धार सामग्रीको पूर्व भण्डारण स्थानीय स्तरमा खोजतलास तथा उपलब्ध उद्धार सामग्रीको विवरण राख्ने	टिलाई	खोज तलास तथा उद्धार क्षेत्र तथा मानवीय सहयोगी संस्थाहरु	
	कमाण्ड पोस्ट खडा गर्ने	आवश्यक सामग्रीको पूर्व भण्डारण		खोज तलास तथा उद्धार क्षेत्र	
	तत्काल प्रकोप न्यूनीकरण गर्ने उपाय अवलम्बन गर्ने	तालिम प्राप्त जनशक्ति तयार पार्ने (तालिम तथा पूर्व अभ्याश)		खोज तलास तथा उद्धार क्षेत्र	
दोस्रो दिन	महत्वपूर्ण आवश्यक स्रोत/साधानको उपलब्धता यकिन गर्ने र आवश्यक सहयोगको माग गर्ने	आवश्यक सामग्रीको पूर्व भण्डारण		जिल्ला प्रहरी कार्यालय	
पहिलो हप्ता	राहत सामग्री वितरण कार्यमा सहयोग गर्ने			जिल्ला प्रहरी कार्यालय	
पहिलो महिना	विस्थापित शिविरमा शान्ति सुरक्षा कायम गर्ने			जिल्ला प्रहरी कार्यालय	

खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्रको लागि अनुमानित बजेट

क्र.सं.	विवरण	परिणाम	दर	जम्मा
१	समन्वय बैठक (कलस्टर)	२५ जना		
२	कमाण्ड पोस्टको स्थापना	१ वटा		
३	प्राथमिक उपचार टोली एवं कीट सामग्रीको व्यवस्थापन	५ स्थान		
४	सवारी इन्धन			
५	उद्धार उपकरणहरु (पूर्व प्रस्तुत सूची अनुसार)			
६	प्रशिक्षण तथा सचेतना कार्यक्रम	४०० जना		
७	पूर्वाभ्यास	२५० जना		
जम्मा रु.				

३.३. खाद्य सुरक्षा क्षेत्र (Food Security Cluster)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :

- (१) प्रतिव्यक्ति प्रति दिन न्यूनतम २१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यान्नको व्यवस्था
- (२) प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (complementary) को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने र
- (३) निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (साना केटाकेटी, एचआईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था ।

स्फेयरमा मापदण्ड बमोजिम उपलब्ध खाद्य सामग्री

चामल – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४२० ग्राम, दाल – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम

वनस्पती तेल – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि., नुन – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम

स्थानीय परिस्थितिबमोजिम खाद्यान्न वितरणको आकार निर्धारित गरिनुपर्दछ तर पनि शुरुमा घरायसी स्तरमा गरिने वितरण र अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्को आधारमा व्यक्तिका आधारमा वितरण गरिनुपर्दछ ।

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी र भूकम्प

क्षेत्रगत उद्देश्य:

जीवन रक्षासम्बन्धी रणनीतिहरू (survival strategies) का लागि आवश्यकताको पूर्ति गर्नका निमित्त खाद्यसम्बन्धी पर्याप्त स्रोतहरू उपलब्ध गराउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा पहुँच सुनिश्चित गराएर जीवन बचाउने एवं जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने ।

खाद्य सुरक्षाक्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्ने गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्ने खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	खाद्य क्षेत्रको समन्वय बैठकको आयोजना <ul style="list-style-type: none"> ■ जानकारी संकलन गर्ने ■ परिस्थिति विश्लेषण ■ तयारी खाना वितरणका लागि कार्ययोजना तयार गर्ने 	आपतकालीन योजना अद्यावधिक गर्ने		कृषि ज्ञान केन्द्र	
	सम्बन्धित सेवा केन्द्रबाट क्षतिबारे जानकारी लिने स्थलगत सर्वेक्षण टोली खटाउने (MIRA and others if any)	सेवा केन्द्रहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने तथा विपद् परेका सेवा केन्द्रमा कृषि प्रसारका कार्यक्रमलाई समन्वय गरी संचालन गर्ने		कृषि ज्ञान केन्द्र, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	विस्थापितहरूको लागि	आवश्यक तयारी	उपयुक्त गोदाम	कृषि ज्ञान	

	पहिलो ७ दिन सम्मको लागि तयारी खाना वितरण गर्ने (चाउचाउ, चिउरा, भुजा, विस्कुट, भेली, नुन)	खाद्य सामग्रीको पूर्व भण्डारण खाद्य सामग्री विक्रिकर्ताको नक्साङ्कन	नहुनु	केन्द्र	
दोस्रो दिन	स्थानीय श्रोत र साधनको समिक्षा गर्ने	प्रत्यक्ष क्षेत्र सँग उपलब्ध स्थानीय श्रोत र साधनको नक्साङ्कन		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
पहिलो हप्ता	आवश्य पर्ने खाद्य सामग्रीको व्यवस्था र भण्डारण गर्ने	गोदाम तथा वितरण केन्द्रहरूको नक्साङ्कन		कृषि ज्ञान केन्द्र	
पहिलो महिना	मापदण्डमा उल्लेख भए अनुसार खाद्य सामग्री वितरण गर्ने (चामल, दाल, तेल, नुन, मसला)	परिचय पत्रको छपाई दुवानी तथा वितरण व्यवस्था मिलाउने	भुकम्पको सन्दर्भमा बाटोहरु अवरोध हुने	कृषि ज्ञान केन्द्र	
	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र सँग समन्वय गरी ६ महिनादेखि ५ वर्ष मुनिका बालबालिका, वृद्धवृद्धा, गर्भवती, र सुत्करी महिलालाई पौष्टीक आहार वितरण गर्ने	आवश्यक सामग्री जुटाउने		कृषि ज्ञान केन्द्र	
दोस्रो महिना	सर्वेक्षणको आधारमा कामकोलागि खाद्यान्न सुरु गर्ने			कृषि ज्ञान केन्द्र	
तेस्रो महिना	सर्वेक्षणको आधारमा कामकोलागि खाद्यान्न सुरु गर्ने			कृषि ज्ञान केन्द्र	

खाद्य क्षेत्रका लागि चाहिने अनुमानित बजेट निम्न अनुसार छुट्याइएको छ ।

क्र.सं.	गतिविधि	इकाइ	परिमाण	दर रु	जम्मा रु
१	समन्वय बैठकको आयोजना (सहभागीता २५ जना)	पटक	२		
२	तयारी तथा खाद्य सामग्रीको उपलब्ध गराउन सक्ने व्यक्ति तथा व्यवसायी सँग इच्छापत्र साथ दरभाउ पत्रको माँग	पटक	१		
३	खाद्य सामग्री भण्डारणका लागि गोदाम घरको व्यवस्था	महिना	३	५०००/-	
४	खाद्य सामग्री दुवानीका लागि गाडीको व्यवस्थापन ।	पटक	४	२५०००/-	
५	भुकम्प वाट प्रभावित भएर विस्थापित हरूको लागि रासन कार्ड छपाई	संख्या	४९९३	९०	
६	मानविय सहयोगका लागि आवश्यक पर्ने तयारी खानाको व्यवस्था -विस्थापित ४९९३ जनाको लागि १ हप्ता सम्म ।				
६.१	चाउ चाउ -प्रतिदिन प्रति व्यक्ति २ प्याकेटका दरले	प्याकेट			
६.२	चिउरा -प्रतिदिन प्रति व्यक्ति ३०० ग्रामका दरले	कि.ग्रा.			
६.३	भुजा प्रतिदिन प्रति व्यक्ति १०० ग्रामका दरले	कि.ग्रा.			
६.४	विस्कुट(प्रतिदिन प्रति व्यक्ति २ प्याकेटका दरले)	प्याकेट			

६.५	गुड(प्रतिदिन प्रति व्यक्ति ५०० ग्रामकादरले)	कि.ग्रा.			
६.६	नुन(प्रतिदिन प्रति व्यक्ति ५ ग्रामकादरले)	कि.ग्रा.			
७	मानवीय सहयोगका लागि आवश्यक पर्ने खाध सामग्रीको व्यवस्थापन -विस्थापित ४१९३ जनाको लागि ३ हप्तासम्म				
७.१	चामल(प्रतिदिन प्रति व्यक्ति ४२० ग्राम)	क्वीन्टल	३६९.८२	४०००	१४७९.२८०
७.२	दाल -प्रति दिन प्रति व्यक्ति ६० ग्राम	क्वीन्टल			
७.३	तेल -प्रति दिन प्रति व्यक्ति ३० एम एल)	लिटर			
७.४	नुन -प्रति दिन प्रति व्यक्ति ५ ग्राम)	कि.ग्रा.			
७.५	मसाला प्रति दिन प्रति व्यक्ति ५ ग्राम	कि.ग्रा.			
८	बितरकको लागि पारिश्रमिक (१ मवहिना)	ज्ञा			
९	अनुगमन फारम तयारी	पटक			
१०	अनुगमन टोली लाई अभिमूखिकरण	पटक			
जम्मा					

३.४. गैहखाद सामग्री तथा आपतकालीन आवास

(NFI AND SHELTER CLUSTER)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

१. औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छाना भएको क्षेत्र उपलब्ध छ, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४५५ मिटरको डोरीसहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री उपलब्ध हुनेछ ।
२. कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच हुनेछ ।
३. दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा हुनेछ ।
४. महिला, केटी, पुरुष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ । यसका अतिरिक्त, महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाइसम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको हुनेछ ।
५. मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्री छः एक सेट भाँडा ।
६. शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ जुन जमिन सुरक्षित तथा SPHERE को मापदण्डअनुसार हुनुपर्दछ ।
७. विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमा नै समझदारी पत्र (MoU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ ।
८. शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै सांस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनुपर्दछ ।
९. शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड ।
१०. नागरिक समाज, सरकार तथा सान्दर्भिक समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना ।

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, भूकम्प, महामारी र शितलहर

क्षेत्रगत उद्देश्य:

- जल-वायुका प्रतिकूल असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि मानिसहरूसँग छाना भएका पर्याप्त ठाउँ हुनेछन्
- जल-वायुबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभावित व्यक्तिहरूसँग पर्याप्त कम्बल एवं लुगा हुनेछ ।
- घरायसी भाँडा-कुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि साबुन एवं तिनको मर्यादा तथा कल्याणका लागि औजारहरूमा परिवारहरूको पहुँच पुग्नेछ ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- आवास : सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं प्राथमिक सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने । यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढीभन्दा बढी आत्म-निर्भरता तथा स्व व्यवस्थापन (self-management)मा जोड दिईनेछ ।
- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन (CCCM) प्राकृतिक विपद्का कारणले घरवारविहीन बनेका मानिसहरूका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपभोग गर्न सक्षम पार्नका निमित्त जीवनस्तर उठाई शिविरहरूमा सरोकारवालहरूको जीवन स्तरमा सुधार ल्याउने ।

गैङ्खाई सामग्री तथा आपतकालीन आवास क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सहभागी अग्रिमतभन्न बैठक (समय तोक्ने) केन्द्रिय कार्यालयलाई जानकारी	Focal Person तोक्ने सदस्यहरूको सम्पर्क सुची तयारी गर्ने	सम्पर्क विच्छेद हुन सक्ने	रेडक्स	
	प्रभावित क्षेत्रको निरिक्षण	सर्वेक्षण टोली खटाई विवरण अध्यावधीक गर्ने		सम्बन्धित कार्यालय	
दोश्रो दिन	DDRT परिचालन (खोज तथा उद्धार NFRI व्यवस्थापन प्राथमिक उपचार, आवास)	आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था	खोज तथा उद्धार सामग्री, व्यक्तिगत सुरक्षाका सामग्री	रेडक्स	
दोश्रो दिन	Cluster बैठक आपत्कालीन आवासको लागि तोकिएको स्थानको अवलोकन राहत सामग्री वितरण	आपत्कालीन आश्रय स्थल नक्साङ्कन पूर्व भण्डारण तथा संस्थाहरूको श्रोत साधन आकलन	खानेपानी तथा चर्पीको व्यवस्था ५० परिवारका लागि मात्र पूर्वभण्डार	जि.स.स.	
पहिलो हप्ता	आपत्कालीन आवास निर्माण तथा थप सामग्री व्यवस्थापन	पूर्व भण्डारण दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन		नेपाल रेडक्स सोसाईटी	
	विस्थापित परिवारहरूको दर्ता	जनशक्तिको विवरण व्यवस्थापन		”	
	क्षेत्रगत विवरण तथा आवश्यकता पहिचान	दक्ष जनशक्ति अध्यावधीक गर्ने		क्षेत्रगत सदस्यहरू	

	आपत्कालीन आवासमा रहेका विस्थापित परिवारहरूलाई NFRI वितरण	पूर्व भण्डारण	५० परिवारका लागि मात्रै पूर्व भण्डारण	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
पहिलो महिना	पहिलो हप्ता गरिएको कार्यलाई निरन्तरता	माथि लेखिए अनुसार	माथि लेखिएको अनुसार	माथि लेखिए अनुसार	
	फर्केका विस्थापित परिवारहरूको विवरण संकलन (वाढीको हकमा)	विवरण संकलन फारम छपाई ।	विवरण संकलन नभएको फारम निमाण नभएको	राष्ट्रिय क्षेत्रगत अगुवा संस्था	
दोश्रो महिना भुकम्पको हकमा	पुन स्थापना र पुनर्निमाण क्षेत्र सँग समन्वय गरि विस्थापितहरूलाई फरकाउन पहल गर्ने	पुन स्थापना र पुनर्निमाण क्षेत्र सँग समन्वय गर्ने	विपद् पूर्व पुन स्थापना र पुनर्निमाण क्षेत्रको निस्क्रियता	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	निरीक्षण तथा अनुगमन वाट प्राप्त खाडल परिपुर्ति गर्न सम्बन्धीत क्षेत्र सँग समन्वय गर्ने	विवरण संकलन तथा विशलेषण तालिम	विवरण संकलन विधिमा एकरुपता	राष्ट्रिय क्षेत्रगत अगुवा	

आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको लागि अनुमानित बजेट (२०० परिवारका लागि)

क्र.सं.	गतिविधि	इकाई	परिमाण	दर	जम्मा	कैफियत
१	समन्वय बैठक	पटक				तत्कालीन वजार अनुसार दर लागू हुनेछ ।
२	गोदाम	२ महिना				
३	कर्मचारी व्यवस्थापन	महिना				
४	एनएफआई सेट खरीद	सेट				
५	त्रिपाल १२X१८	थान				
६	बाँस	थान				
७	डोरी, किला	प्रतिघर				
८	घर निर्माण मजदुर	जना				
९	मैनवती (प्रति परिवार २ वटा)	घर				
१०	सलाई	घर				
११	लालटेन	वटा				
१२	मटिटोल (४०० घर)	लिटर				
१३	सामग्री ढुवानी					
जम्मा						

३.५. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र

(Water, Sanitation and Hygiene Promotion Cluster)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- पहाडी जिल्लाहरूमा विपद्पछि पहिलो हप्तासम्म पाइपद्वारा अथवा जिल्ला सदरमुकामको खानेपानी संस्थान वा कार्यालय सँग सम्बन्ध कायम गरी खाने पानी भण्डारण गरिने ट्याङ्गीद्वारा र तराईका जिल्लाहरूमा

- प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुऱ्याउने ।
२. शिविरमा बस्ने विस्थापित तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएकाहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्ने बाल्टीन र ३० दिनसम्मका निम्ती खानेपानी शुद्ध गर्ने चक्की (tablets) अथवा वाटर गार्ड (water guard) उपलब्ध गराउने ।
  ३. शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापितका लागि उपयुक्त सरसफाई एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी (हरेक ५० पुरुष व्यक्तिका लागि एक चर्पी, हरेक २० महिलाका लागि एक चर्पी, हरेक २० बालबालिकाका लागि एक चर्पी) को निर्माण गर्ने ।
  ४. शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साफेदार गैर-सरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायीक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग मिली स्वास्थ्य सम्बन्धी किट (kits) वितरण गर्ने र स्वास्थ्य प्रवर्धनसम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हात धुने) सञ्चालन गर्ने ।
  ५. एकरूपताका लागि जिल्ला आपत्कालीन योजनालाई राष्ट्रिय आपत्कालीन योजनासँग मेल खाने गरी तयार पार्ने ।
  ६. प्रति १० परिवार १ फोहर फाल्ने भाडो (१०० लिटर) (विस्थापितहरूको बसोबास अनुसार फोहरहरु फाल्ने भाँडाको व्यवस्था गर्ने)
  ७. पानी जम्मा गर्ने भाँडाहरु १० देखि २० लिटरको २ वटा भाँडाहरु प्रति परिवार उपलब्ध गराउने
  ८. विस्थापित क्षेत्रमा प्रति २०० परिवारमा स्वयंसेवकहरु १ जनाका दरले परिचालन गर्ने ।

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागि, भूकम्प, महामारी र शितलहर

क्षेत्रगत उद्देश्य:

स्वास्थ्य, सफा र सुरक्षित खानेपानी उपलब्ध गराई खानेपानी तथा सर-सफाईसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिई पानीजन्य रोगबाट प्रभावित परिवारलाई बचाउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- विस्थापित समुदायका लागि, (खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि) सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाई एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्यसम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यावहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पूर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफा-सुरंगर (cleanliness) कायम गर्न तिनको सशक्तीकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था संबोधन गर्ने गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्ने खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	WASH CLUSTER को बैठकको आयोजना गर्ने <ul style="list-style-type: none"> ■ सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने ■ सुचना सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्ने 	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		खा.पा. स.स.डि.का	तथा

	स्वयंमसेवक परिचालन (५ जना, ७ महिलाहरु सहित) गर्ने	FM RADIOS, कर्मचारी तथा स्वयंमसेवकहरुको सूची तयार गर्ने (खा.पा. तथा स.स.डि.का. - ३ जना, प्लान नेपाल- २ जना, NCDMC- २ जना, रेडक्स - २ जना, Impact- २ जना, HO - २ जना गरी जम्मा १५ जना		खा.पा. स.स.डि.का	तथा	
दोश्रो दिन	स्वयंमसेवक परिचालन (१५ जना, ७ महिलाहरु सहित) गर्ने	कर्मचारी सूची तयार गर्ने (खा.पा. तथा स.स.डि.का. - ३ जना, इसीडिसी- २ जना, प्लान नेपाल- २ जना, NDAC- २ जना, रेडक्स - २ जना, Impact- २ जना, HO - २ जना गरी जम्मा १५ जना		खा.पा. स.स.डि.का	तथा	
पहिलो हप्ता	विस्थापितहरूलाई स्वास्थ्य सरसफाई किट वितरण	पूर्व भण्डारण तथा श्रोत नक्साङ्कन	आवश्यक पर्ने सामग्रीको पूर्व भण्डारण नभएको	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र		
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति सँग समन्वय गरी सर्वेक्षणकोटोली परिचालन	भुकम्पको सन्दर्भमा स्थलगत सर्वेक्षण फारमनिर्माण	भुकम्पको सन्दर्भमास्थलगत सर्वेक्षण फारमनिर्माण भइनसकेको	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र		
	विस्थापितहरूको शिविरमा अस्थायी चर्पी, फोहर फाल्नको लागि ढूमको तथा खानेपानी व्यवस्था गर्ने	पूर्व भण्डारण तथा श्रोत नक्साङ्कन	आवश्यक पर्ने सामग्रीको पूर्व भण्डारण नभएका	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र		
	विस्थापित शिविरमा फोहर व्यवस्थापन समिति गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउन	जनशक्ति व्यवस्थापन		खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र		
पहिलो महिना	प्रभावित विद्यालय, मदरसा, स्वास्थ्य केन्द्रमा चर्पी र पानीका कलहरुको मर्मत गरि सञ्चालनमा ल्याउने	WWASHCC संग समन्वय		खा.पा. स.स.डि.का	तथा	
	स्वास्थ्य र सरसफाई बारे सचेतना कार्यक्रम हेत्य कल्स्टरसँग समन्वय गरी गर्ने			सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र		
दोश्रो महिना	HYGIENE PROMOTION को लागि माईकिंग, FM, सडक नाटक आदीबाट प्रचार प्रसार गर्ने।			सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र		

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्रको लागि अनुमानित बजेट

प्रथम चरण (तत्काल उपलब्ध गराइने राहत सामग्री) :

जम्मा प्रभावित जनसंख्या २६,५९८(८ साविक गा.वि.स.)

सामग्री (प्रति ७ जना)

क्र.सं.	सामग्री	परिमाण	दर (रु)	जम्मा रकम (रु)	कैफियत
१	प्लास्टीक जर्किन (२० लि.)	३८००			तत्कालीन वजारको दर अनुसार हुनेछ ।
२	प्लास्टीक वालटिन १५ लि.को विको समेत	३८००			
३	प्लास्टीक मग	३८००			
४	लुगाधुने सावुन	७६००			
५	नुहाउने सावुन	७६००			
६	पिउस वाटर गार्ड	३८००			
७	तौलिया-१, सुकुल-१	३८००			
८	स्यानटरी प्याड सेट	२७००			
९	साधारण खाल्टे चर्पी	५००			
१०	ट्यूबेल मरम्मत	५००			
जम्मा					

दोश्रो चरण (सेवा सुविधा विस्तार) :

क्र.सं.	सामग्री	परिमाण	दर (रु)	जम्मा रकम (रु)	कैफियत
१	HDPE पानी टंकी १००० लिटरका आवश्यक सामग्री सहित	८			तत्कालीन वजारको दर अनुसार हुनेछ ।
२	स्यालो टूबेल	१६०			
३	साधारण खाल्टे चर्पी (वाटर सिल प्यान) यसको निर्माण पछि प्रथम चरणको चर्पी पुरने छ ।	५००			
४	पिउस (वाटर गार्ड)	३८००			
५	स्यानीटरी प्याड सेट	२७००			
६	सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम	८			
कुल जम्मा					

३.६. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

(Health and Nutrition)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी (HEALTH SURVEILLANCE) शुरु हुन्छ ।
- समुदायको तहमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै संख्यामा गम्भीर विरामीहरूलाई सिफारिश गरी अन्य केन्द्रहरू (REFERRAL CENTRES) मा पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सिफारिश गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (REFERRAL CENTRES) मा केन्द्रहरूमा पुग्नका निमित्त विरामीहरूका लागि उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ ।

मुख्य विपद्को किसिमः बाढी, आगलागी, भूकम्प, महामारी र शितलहर

क्षेत्रगत उद्देश्यः

जस्तोसुकै आपत्कालीन अवस्था परेतापनि मानव जीवन सुरक्षा तथा कल्याण, खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषण सम्बन्धी आवश्यकताहरू पूरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

स्वास्थ्य, सफा र सुरक्षित खानेपानी उपलब्ध गराई खानेपानी तथा सर-सफाईसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिर्द्वा पानीजन्य रोगबाट प्रभावित परिवारलाई बचाउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

स्वास्थ्य :

- भाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- अरू द्रुत लेखाजोखा (RAPID ASSESSMENT) सँग एकीकृत गरि स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरू) को द्रुत सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने
- रोग फैलन गएका खण्डमा प्रतिकार्य तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (REFERRAL MECHANISM) को विकास गर्न स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुऱ्याउने
- पर्याप्त आपत्कालीन आपूर्ति र मानव स्रोतलगायतका विषयमा शीघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।

पोषण :

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (SUPPLEMENTARY FEEDING PROGRAMME - SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दूध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्षमुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भीर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने
- गम्भीर कुपोषण (SEVERE ACUTE MALNUTRITION - SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन स्वास्थ्य कार्यालयलाई मद्दत गर्ने
- भिटामिन ए को वितरण/जुका मार्ने औषधि तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोपसम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	<p>क्षेत्रको समन्वय बैठक:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने ■ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्रतिकार्य योजनाको जानकारी गराउने । ■ RRT (HO) लाई प्रतिकार्य योजनाको जानकारी दिने, भूमिका र जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने, कार्य क्षेत्रको निर्धारण गर्ने 	क्षेत्रगत सदस्यहरुको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	RRT लाई भुकम्प उद्धार कार्यको कम अनुभव	स्वा.का	
दोश्रो दिन	स्वयंमसेवक तथा RRT परिचालन	स्वयंम सेवकहरुको सूची तयार गर्ने	RRT लाई भुकम्प उद्धार कार्यको कम अनुभव	स्वा.का	
	अस्थाई शिविरमा स्वास्थ्य शिविर संचालन	आवश्यक सामग्री पूर्व भण्डारण		स्वा.का	
पहिलो हप्ता	मलेरिया नियन्त्रणका लागि विषाधि छर्कने र विस्थापित परिवारलाई भुल वितरण	पोखरी तथा तलाउ नक्साङ्गन		स्वा.का	
	कुपोषित बालबालिका, गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाको पहिचान गरि SUPPLEMENTARY FEEDING को व्यवस्था गर्ने	बालबालिका, गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाको तथ्याङ्ग संकलन		पालिका	
	जि.वि.व्यव. समितिसँग समन्वय गरी स्थलगतसर्वेक्षण टोली परिचालन	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण भई नसकेको		
पहिलो महिना	संरक्षण क्षेत्रसँग समन्वय गरि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने			स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	
	सुरक्षीत प्रसुती सेवाको व्यवस्था गर्ने, परिवार नियोजन, EOC SERVICES, REFERRAL SERVICES, NUTRITIOUS FEEDING को व्यवस्था गर्ने			स्वा.का	

	डायरिया, ARI जस्ता रोगहरूको नियन्त्रणका लागि कार्यक्रम संचालन गर्ने			स्वा.का	
	नियमित खोप (IMMUNIZATION) सेवा कार्यक्रम संचालन गर्ने	खोप लगाएका बालबालीका को तथ्याङ्क संकलन		स्वा.का	
दोश्रो महिना	स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरि चेतना अभिवृद्धि गर्ने	IEC सामग्रीको छपाई तथा व्यवस्थापन गर्ने		स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	
जिल्ला भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूको विवरण अनुसुची ६ मा उल्लेख गरिएको छ ।					

३.७. शिक्षा क्षेत्र

(EDUCATION CLUSTER)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- विपद् परेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी सुविधा र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका बारेमा द्रुत लेखाजोखा (RAPID ASSESSMENT) सञ्चालन गर्ने,
- शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू (CLUSTER MEMBERS) सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परामर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका निमित्त तिनका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ पत्ता लगाउने
- सम्भव भएसम्म यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्तत : पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्यूनतम मापदण्डबमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्यूनतम पूर्वाधारसहित विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित ठाउँ खडा गर्ने
- विद्यालयहरू पुनः खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर र अर्ध-संरचनागत (SEMI-STRUCTURED) मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको पुनः एकीकरण प्रारम्भ गर्ने
- विद्यालयबाहिर रहेका बाल-बालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिक्ने ठाउँमा भर्ना गरिएका छन् अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने
- पीडित बाल-बालिकाहरूका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा सवलीकरण पाई लैजाने

मूल्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागि, भूकम्प, महामारी र शितलहर

क्षेत्रगत उद्देश्य:

- विकास गर्न, संरक्षण प्राप्त गर्न र सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण केटाकेटीहरूको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने
- सुरक्षित सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्वाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा केटाकेटीहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुऱ्याउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- प्राकृतिक विपद्वाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूले सहयोग उपलब्ध गराउने ।

- प्रभावकारी आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समूहका सदस्यहरू (CLUSTER MEMBERS) का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान- प्रदान सुनिश्चित गर्ने
- आपत्कालीन परिस्थितिमा पहिलो प्रतिकार्य उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रूपमा (FOCAL PERSON) सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने
- द्रुत तथा चालू (RAPID AND ON-GOING) शिक्षाका लागि लेखाजोखा सञ्चालन गरिन्छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने र आपत्कालीन परिस्थितिमा रहेका केटाकेटीहरूको शिक्षाका निमित्त राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय प्रमुख प्रतिवद्धताहरू र न्यूनतम मापदण्डबाट निर्देशित भएर उपयुक्त सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रतिकार्य उपलब्ध गराउनका लागि रणनीतिक साझेदारी तथा अन्य साझेदार/ क्षेत्रहरू (CLUSTERS) सँग सम्बन्ध स्थापना गरी त्यसलाई सुदृढ पार्ने ।

शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खालको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	क्षेत्रको सम्बन्ध बैठकः जिम्मेवारी वाँडफाँड, सूचना तथा जानकारी संकलन, प्रतिवेदन तयारी जस्ता विषयमा निर्णय गर्ने	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	
दोश्रो दिन	विस्थापितहरूलाई विद्यालयमा नभई अन्य सुरक्षित स्थानमा व्यवस्थापन गर्न SHELTER CLUSTER सँग समन्वय गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन गर्ने शिक्षकहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	
पहिलो हप्ता	विस्थापितहरूलाई विद्यालयमा नभई अन्य सुरक्षित स्थानमा व्यवस्थापन गर्न SHELTER CLUSTER सँग समन्वय गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन शिक्षकहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	
	जि. वि. व्यव. समितिसँग समन्वय गरी स्थलगत सर्वेक्षणको टोली परिचालन	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण गर्न नसकेको	IASC	
पहिलो महिना	अस्थायी अध्यायन केन्द्र संचालन			शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	
	बालबालिकाको लागि बाल विकास केन्द्र (ECED) स्थापना र संचालन गर्ने			शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरू	

दोश्रो महिना	अस्थायी अध्ययन केन्द्रमा खेलकुद सामग्री तथा खाजाको व्यवस्थापन गर्ने	IEC सामाग्रीको छपाई तथा व्यवस्थापन गर्ने		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई, स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	
--------------	---	--	--	--	--

३.८. संरक्षण क्षेत्र

(PROTECTION)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- प्रभावित जनसमुदायको कुनैपनि अधिकारको उल्लङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने ।
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरूबाट, विशेषतः अति गरिब तथा पछाडी पारिएका समुहबाट मानविय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुविधामा समान पहुँच प्रतिकार्य पाए नपाएको अनुगमन गर्ने
- साभेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा विपद्मा परेका व्यक्तिहरूको दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने
- बाल-मैत्री ठाउँलगायत बाल-बालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने
- शिक्षा तथा संरक्षणसम्बन्धी प्रतिकार्य कार्यक्रममा मनो-सामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बाल-बालिकाहरू बिछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने
- विछोडिएका तथा परिवार साथ नभएका बाल-बालिकाहरू, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बाल-बालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साभेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने
- परिवारबाट बिछोडिएका तथा साथ नभएका बाल-बालिकाहरू र अन्य जोखिममा परेका समुह जस्तै: परिवार नभएका, वृद्ध, अपांग तथा दिर्घ रोगबाट पिडीत समुहका मानिसहरूलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (आवास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था)
- मानविय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी (ADVOCACY) गर्ने

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, भूकम्प, महामारी र शितलहर

क्षेत्रगत उद्देश्य:बाल-बालिकालगायत जोखिममा रहेका समूहहरूले आपत्कालीन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाबाट संरक्षण प्राप्त गर्दछन् ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- प्राकृतिक विपद् तथा अन्य आपत्कालीन परिस्थितिहरूमा उपलब्ध गराइने प्रतिकार्य कार्यक्रमहरूमा जोखिममा रहेका समूहहरूका लागि मानव अधिकारसम्बन्धी कानुन, अन्तर्राष्ट्रीय मानवीय कानुन तथा राष्ट्रीय कानुनले प्रत्याभूत गरेका (GUARANTEED) मौलिक अधिकारहरूको संरक्षण गर्दछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने
- जोखिममा रहेका समूहहरूको संरक्षण सुनिश्चित गरी आपत्कालीन प्रतिकार्यको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने
- आपत्कालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाका जोखिमहरूलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरूका लागि सेवासम्बन्धी प्रावधानहरूमा सहयोग उपलब्ध गराउने

४. बाल-मैत्री ठाउँ तथा मनो-सामाजिक परामर्शसम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बाल-बालिका तथा महिला रमाउँदछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने
५. विछोड भएका बाल-बालिका, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका केटाकेटी तथा किशोरीहरूले पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्यसम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोग पछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधासहित परिवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने
६. यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसाका विरुद्ध तिनको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी (ADVOCACY) गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बाल-बालिका तथा महिलाहरूको यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने।

संरक्षण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	क्षेत्रको समन्वय बैठक: जिम्मेवारी वाँडफाँड, सूचना तथा जानकारी संकलन, प्रतिवेदन तयारी जस्ता विषयमा निर्णय गर्ने	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		स्थानीय तह	
दोश्रो दिन	परिस्थिति अनुसार DDMC र सम्बन्धीत निकायमा जानकारी गर्ने	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन		संरक्षण क्षेत्र	
पहिलो हप्ता	प्रारम्भिक जानकारीको आधारमा आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने	आपत्कालीन कोषको व्यवस्था		स्थानीय तह	
	जि.वि.व्यव समितिसँग समन्वय गरी MIRA सर्वेक्षणको टोली परिचालन	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण भइनसकेको	IASC	
	हराएका, तनावग्रस्त, घाइते, अशक्त आदिको खोजी गर्ने र भेटिएकालाई पारिवारिक पुनर्मिलन गराउने	सम्पर्क डेस्क संचालन	संचार अवरुद्ध हुने	संरक्षण क्षेत्र	
पहिलो महिना	CHILD PROTECTION/ WOMEN VIOLENCE, CONFLICT जस्ता कार्यको नियमित अनुगमन गरी आवश्यक प्रतिकार्य गर्ने			संरक्षण क्षेत्र	
पहिलो महिना	स्वयंमसेवकहरूको परिचालन गरी आवश्यकता अनुसार PSYCHOSOCIAL COUNSELING गर्ने			संरक्षण क्षेत्र	

दोश्रो महिना	आवश्यकता अनुसार सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने	IEC सामाग्रीको छपाई तथा व्यवस्थापन गर्ने		संरक्षण क्षेत्र	
--------------	---	--	--	-----------------	--

यौन जन्य हिंसाबाट बाचेको (पीडित) लाई उपयुक्त ढंगबाट सम्बोधन गर्न देहाय बमोजिमका कार्य गर्ने;

- यौन हिंसाका पीडित लाई स्तरिय चिकित्सा सुनिश्चित गर्ने ।
- पीडितको निजीपन र गोपनियतालाई सुनिश्चित गर्ने ।
- यौन हिंसाका घटना हुनासाथ तात्कालै पिडितको शारिरिक सुरक्षा लाई सुनिश्चित गर्ने ।
- सांस्कृतिक रूपमा उपयुक्त मनो सामाजिक सहायता उपलब्ध गराउने ।
- कुनै प्रकारको चिकित्सा जाच का लागि स्त्री साथी वा परिवारका सदस्यलाई पीडितले चाहेमा प्रस्तुत गर्ने ।
- यौन हिंसाका घटना भएमा त्यस्ता स्थानको पहिचान र दस्तावेजीकरण गर्ने ।

३.९. पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण क्षेत्र

(REHABILITATION AND RECONSTRUCTION)

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागि, महामारी, शितलहर र भूकम्प

क्षेत्रगत उद्देश्यः विस्थापित परिवारको सुरक्षित स्थानमा पुनर्वासको व्यवस्था मिलाउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ, भन्ने कुरा सु निश्चित गर्ने
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षा व्यवस्था गर्ने

पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संबोधन गर्ने गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्ने खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	क्षेत्रको समन्वय बैठक: <ul style="list-style-type: none"> • जिम्मेवारी वाँडफाँड, सूचना तथा जानकारी संकलन, प्रतिवेदन तयारी जस्ता विषयमा निर्णय गर्ने • पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माणका लागि कार्यदल गठन	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		जि.स.स / सबै पालिकाहरू	
पहिलो हप्ता	महत्वपूर्ण स्थानसम्मका मार्ग खालि प्रयास गर्ने			जि.स.स / सबै पालिकाहरू	
	आगलागी भएका बस्तीमा पुनर्निर्माण कार्य संचालन गर्ने	आपतकालीन कोषको व्यवस्था		जिल्ला विपद्व्यवस्थापन समिति	

	जिल्ला तथा स्थानीय सरोकारवालाहरुको क्षमता तथा श्रोत नक्साँकन गर्ने			जि.स.स/सबै पालिकाहरु	
पहिलो महिना पहिलो महिना	पुनर्स्थापना तथा पूर्न निर्माणको लागि स्थानको पहिचान गर्ने			जि.स.स/सबै पालिकाहरु	
	पूर्ननिर्माणको लागि लाग्ने श्रोतको मापन गरी सो पूर्तिका लागि सरोकार वाला सँग समन्वय गरी व्यवस्थापन गर्ने			जि.स.स/सबै पालिकाहरु	
दोश्रो महिना	सुरक्षित अवासको पहिचान गरी पूर्ननिर्माण गर्ने			पूर्नस्थापना र पूर्ननिर्माण क्षेत्र	
	पूर्ननिर्माण स्थलको सुरक्षा खानेपानी तथा विजुली व्यवस्थापन गर्ने			पूर्नस्थापना र पूर्ननिर्माण क्षेत्र	
तेश्रो महिना	पुनर्निर्माण कार्य सम्पन्न भए पश्चात पुनर्स्थापन समितिले विपद्को समयमा जिल्ला स्थित सबै विकास तथा मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरुलाई उनीहरुको नियमित कार्यलाई मानवीय सहायताको कार्यतर्फ लगाउन निर्देशन दिनसक्दछ।			जि.स.स/सबै पालिकाहरु	

छ. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति

१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने

मुख्य विपद्को समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रमुखको हैसियतले प्रमुख जिल्ला अधिकारीले मानवीय उद्धारको कार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूर्णतः कार्यान्वयन गराउनका लागि मुख्य भूमिका निर्वाह गर्नुहुनेछ। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद्को समयमा जिल्ला स्थित सबै विकास तथा मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरुलाई उनीहरुको नियमित कार्यलाई मानवीय सहायताको कार्यतर्फ लगाउन निर्देशन दिनसक्दछ।

२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना

सामान्य अवस्थामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका कार्यान्वयन निम्न बमोजिम गरिनेछ।

क्र.सं	कार्यक्रम	मिति
१.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत	२०७७ ज्येष्ठ
२.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पारीत तथा अनुमोदन गराउन	२०७७ ज्येष्ठ
३.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना गृह मन्त्रालयमा बुझाउने	२०७७ ज्येष्ठ
४.	खोज तथा उद्धार तालिम	२०७७ ज्येष्ठ
५.	प्राथमिक उपचार तालिम	२०७७ ज्येष्ठ
६.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समीक्षा	२०७७ ज्येष्ठ
८	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समीक्षा	२०७७ ज्येष्ठ

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६५ को कार्यान्वयन गर्न आवश्यक श्रोत, साधन र बजेट सबै विषयगत निकायसँग उपलब्ध नभएको हुँदा योजनामा छुटट्याइएको आवश्यक बजेट तथा श्रोत साधन उपलब्ध गराउनका लागि सम्बन्धित विषयगत कार्यालयका केन्द्रीय निकाय र जिल्ला समन्वय समिति रौतहट र संघसंस्थाहरु समक्ष पहल गर्ने ।

ज. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरुबाट स्वामित्व ग्रहण गरीएको आधिकारिक दस्तावेज हो । प्राय : जसो साभेदार संस्थाको स्थानीयस्तरमा विकास तथा मानवीय सहायता दुवै क्षेत्रमा काम गर्ने अधिकार हुन्छ । तसर्थ जिल्ला स्तरमा विकास तथा मानवीय सहायता सम्बन्धी कार्यलाई अलग गरेर हेरिनु हुँदैन । यसका लागि यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट पारित गराउन प्रोत्साहन गरिन्छ । यसबाट विपद् व्यवस्थापनलाई जिल्लाको विकास प्रकृयामा मूलप्रवाहीकरण गर्न र सबै निकायलाई विपद् पूर्वतयारीमा केही बजेट विनियोजन गर्न मद्दत पुर्याउन्न तथापि तत्काल जिल्ला परिषद्बाट पारित हुन नसकेता पनि यो योजनाको कार्यान्वयनमा कुनै वाधा भने पर्ने छैन ।

अनुसूची १: जिल्लाका सबै स्थानीय तहका प्रमुखहरुको सम्पर्क फोन नम्बर

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.को नाम	पद	पदाधिकारीको नाम थर	सम्पर्क नं.
१	गौर नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री अजय कुमार गुप्ता	9855040001
		नगर उप प्रमुख	श्री किरण ठाकुर	9855025914
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री सुमन कार्की	9855086111
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री रोशनी श्रेष्ठ	9855041897
२	गरुडा नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री इनु राय यादव	9845380511
		नगर उप प्रमुख	श्री रंगिला कुमारी जैसवाल	9855040248

		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री मुस्ताक आलम	9855044982
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री राज बहादुर ठाकुर	9855042043
३	चन्द्रपुर नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री रामचन्द्र चौधरी	9845380653
		नगर उप प्रमुख	श्री रामरति चौधरी	9804850663
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री कृष्ण प्रसाद सिगदेल	9855041115
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री मिश्रीलाल साह	9845561457
४	वौधीमाई नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री राजीव रंजन यादव	9855044677
		नगर उप प्रमुख	प्रेमलता कुशवाहा	9855040472
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री विरेन्द्र चन्द्रवंशी	9855040096
		सम्पर्क व्यक्ति		
५	वृन्दावन नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री रामस्नेही राय यादव	9855041097
		नगर उप प्रमुख	श्री नुरजहान	9855041668
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री नागेन्द्र राय यादव	9851189548
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री शिवजी साह	9855044648
६	देवाही गोनाही नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री धर्मेन्द्र प्रसाद पटेल	9855040333
		नगर उप प्रमुख	श्री परनिया देवी	9845170872
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री राजदेव राम	9855044154
		सम्पर्क व्यक्ति	श्याम हजरा	9855040145
७	गढ़ीमाई नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री श्याम प्रसाद यादव	9855040748
		नगर उप प्रमुख	श्री शुभद्रा गुप्ता	9811181155
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री नागेन्द्र यादव	9855041961
		सम्पर्क व्यक्ति		
८	गुजरा नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री सन्तलाल प्रसाद चौधरी	9845021100
		नगर उप प्रमुख	श्री रौशन खातुन शेख	9855028097
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री नन्देश्वर प्रसाद चौधरी	9855086935
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री नेक महमद मंसुरी	9845101721
९	कटहरिया नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री सियाराम प्रसाद कुशवाहा	9855067803
		नगर उप प्रमुख	श्री नुरजहा खातुन	9855040299
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री राजेश सिंह	9855043403
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री चन्दन कुशवाहा	9802938255
१०	माधवनारायण नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री वीरेन्द्र प्रसाद यादव	9845059005
		नगर उप प्रमुख	श्री सिमल कुमारी साह	9845381671
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री प्रलव कायस्थ	9861015015
		सम्पर्क व्यक्ति		
११	मौलापुर नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री रीना कुमारी साह	9843059372
		नगर उप प्रमुख	श्री गौरीशंकर प्रसाद	9855040775
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री सिकिन्द्र साह	9844164251
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री राधेकृष्ण मिश्र	9855040732
१२	परोहा नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री शेख वकील	9855040203

		नगर उप प्रमुख	श्री सुगान्धी गिरी	9855044602
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री ओम प्रकाश यादव	9855044023
		सम्पर्क व्यक्ति		
१३	राजदेवी नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री धीरेन्द्र कुमार सिंह	9855040127
		नगर उप प्रमुख	श्री अंशु सिंह	9855040889
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री संजय कुमार पाण्डे	9855044587
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री शम्भु बैठा	9845559275
१४	राजपुर नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री मो. सकिल	9855044865
		नगर उप प्रमुख	श्री जफिरा खातुन	9809224038
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री वैजु ठाकुर	9855040043
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री महम्द कपुलवरा	9841314462
१५	फतुवा विजयपुर नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री गोपाल राय यादव	9811244764
		नगर उप प्रमुख	श्री कान्ती देवी	9845170510
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री सुरेन्द्र प्रधान	9851196317
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री अरविन्द राय यादव	9868175808
१६	ईशनाथ नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्री संतोष कुमार मेहता	9855040373
		नगर उप प्रमुख	श्री हुसने आरा	9855040371
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री नन्द किशोर गुप्ता	9855040654
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री छोटेलाल साह	9845893291
१७	यमुनामाई गाउँपालिका	अध्यक्ष	श्री प्रसाद मुखिया	9845162630
		उपाध्यक्ष	श्री गिता देवी साह	9845285561
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री महम्द समसाद आलम	9845034664
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री नारायण झा	9855040779
१८	दुर्गा भगवती गाउँपालिका	अध्यक्ष	श्री अरुण कुमार साह	9855021441
		उपाध्यक्ष	श्री मञ्जु देवी	9845121229
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री जगत साह	9855044127987
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री राजेश ठाकुर	9851120614

अनुसूची २: यस जिल्ला अन्तर्गत रहेका प्रहरी ईकाईहरुको विस्तृत विवरण

S.n.	Office name	Rank	Incharge name	office call sine	Mobile number	Office (CUJ) number
जि.प्र.का.रौतहट मातहत						
1.	जि.प्र.का.रौतहट	प्र.उ.	रविराज खड्का	९८५१२८०३ ५०	9855035555	
2.	ई.प्र.का.राजपुर	प्र.ना.नि	दिपक कुमार गुप्ता	९८५१२८८४ ००		
3.	ई.प्र.का.कोप्चापिपरिया	प्र.ना.नि	परमानन्द यादव	९८५५०९०५	9855040004	
4.	ई.प्र.का.गंगापिपरा	प्र.ना.नि	रुपेश कुमार झा	९८५५०२५१ २९		
5.	ई.प्र.का.पिपरारजवडा	प्र.स.नि.	राम बिनोद महतो	९८५१२८४९ ०९		
6.	सि.प्र.चौ.बन्जरहा	प्र.ना.नि.	सुरेश गुप्ता	९८४९३३९५ ४०		
7.	प्र.चौ.बेलबिछुवा	प्र.स.नि	राम बालक प्रसाद यादव	९८४५१३७९ ६८	9855040642	
8.	प्र.चौ.बंकुल	प्र.स.नि.	संजय बोहरा	९८१३००६९ ७७	9855040536	
9.	प्र.चौ.मोतिपुर	प्र.स.नि.	उपेन्द्र मंडल	९८४४१४८० ७०		
10.	प्र.चौ.रामपुरखाप	प्र.स.नि.	गजेन्द्र ठाकुर हजाम	९८०९२८५३ १२		
11.	प्र.चौ.ज्यनगर	प्र.स.नि.	नन्दकिशोर महतो कोईरी	९८४५०९५६ ३८		
12.	प्र.चौ.ओरैया	प्र.स.नि.	ललित कुमार साह	९८४५४५७२ १०	9855040585	
13.	प्र.चौ.मठिया	प्र.स.नि.	गोबिन्द राय यादव	९८४५०३७४	9855040586	
14.	प्र.चौ.ब्रम्हपुरी	प्र.स.नि.	संजिव कुमार झा	९८५५०४०६ ७५		
15.	भन्सार सुरक्षा गार्ड	प्र.ह.	कामेश्वर राय	९८४४०३९९ १६		
16.	प्र.चौ.बडहर्वा	प्र.स.नि.	रामेश्वर ठाकुर हजाम	९८४५३१५२	9855040652	

17.	अप्रपो.महादेवपट्टी	प्र.स.नि.	दिनेश ठाकुर लोहार	९८६५१८०९ १७	9855040644		
18.	अप्रपो.लौकाहा	प्र.स.नि.	मुनमुन सिंह	९८४४०५७० ०५	9855040548		
19.	अ.प्र.पो.बसपार्क	प्र.स.नि.	जगदिस यादव	९८६२२२५९ २८			
20.	कारागार	प्र.ना.नि.	श्रिनारायण पंडित	९८५४०९०९ १६	9855040607		
21.	म.तथा बा.बा.से.के.गरुडा	प्र.स.नि.	फुलमाया गुरौं	९८४४०९२४ ४९			
22.	जि.अ.स.तथा सु.प्र.इ.का.रौतहट	प्र.ह.	अबधेश प्रसाद यादव	९८४४०२६७ २५			
23.	प्र.जि.अ.नि.गार्ड रौतहट	प्र.ह.	राजेन्द्र कार्की	९८४२२७६८ १९			

ईलाका प्रहरी कार्यालय चपुर मातहत युनिट ईन्चार्जहरुको नामावली :-

1.	ई.प्र.का.च.पुर रौतहट	प्र.ना.उ.	हेम बहादुर शाही	९८५९२८१५४०	९८५५०४९९४९		
2.	ई.प्र.का.डुमरिया	प्र.ना.नि.	प्रेम कुमार साह	९८५४०९०९४२			
3.	प्र.चौ.सन्तपुर(म.)	प्र.स.नि.	प्रमेश्वर राय	९८६५०८८५९९	9855041454		
4.	प्र.चौ.बनबहुअरी	प्र.स.नि.	नविन कुमार कापड	९८४४४९९९३६	9855041259		
5.	प्र.चौ.रंगपुर	प्र.स.नि.	जय नरेश चौधरी	९८६५३३६०५०	9855041613		
6.	प्र.चौ.चेतनगर	प्र.स.नि.	श्रिचन महतो	९८४१४४७९२४	9855041391		
7.	प्र.चौ.सिम्राभवानिपुर	प्र.स.नि.	देवराज प्रसाद यादव	९८४५२४९८४२	9855041612		
8.	प्र.चौ.पौराही	प्र.स.नि.	दिनेश चौलागार्ड	९८४४०४२९२७	9855041198		
9.	अ.प्र.पो.जुडिबेला	प्र.स.नि.	जहरलाल स्याडतान	९८४९५७९०९२			
10.	अ.प्र.पो.गैडाटार	प्र.स.नि.	हरिलाल घिसिंड	९८५५०४९४५४			
11.	अ.प्र.पोष्ट तल्लो बजार	प्र.स.नि.	टेक बहादुर लामा	९८४३९०७५४५			

ईलाका प्रहरी कार्यालय गरुडा मातहत युनिट ईन्चार्जहरुको नामावली :-

1.	ई.प्र.का.गरुडा रौतहट	प्र.ना.उ.	ज्ञान कुमार महतो		९८५९२८९३३ ३	9855042399	
----	----------------------	-----------	------------------	--	----------------	------------	--

2.	ई.प्र.का.शिवनगर	प्र.ना.नि	महेश प्रसाद यादव		९८५५०९०२७ ३		
3.	ई.प्र.का.समनपुर	प्र.ना.नि	क्षेत्र बहादुर बरुवाल		९८४०२१४१३ २		
4.	ई.प्र.का.कटहरिया	प्र.ना.नि.	सुरेन्द्र सिंह		९८५४०९०२९ ९	9855042095	
5.	प्र.चौ.बिर्ता	प्र.स.नि.	हरि नारायण यादव		९८५५०४४२६ १		
6.	प्र.चौ.सुकदेवचौक	प्र.स.नि.	बब्लु कान्त झा		९८४५८८६३८१		
7.	प्र.चौ.धर्मपुर	प्र.ना.नि.	सुरेश नारायण साह		९८६५०१७२८ ३		
8.	प्र.चौ.हर्षाहा	प्र.स.नि.	होदा मियाँ मुकेरी		९८४४११०८० ८		
9.	प्र.चौ.बिश्रामपुर	प्र.ना.नि.	शत्रुघ्न राउत		९८५५०९०२० ६		
10.	प्र.चौ.बरियारपुर	प्र.स.नि.	कमल बहादुर कार्की		९८५४०९०११ ८		
11.	प्र.चौ.माधोपुर	प्र.स.नि.	पमनोज राय भर		९८१६२०१०२ २		
12.	अ.प्र.पो.नरकटिया	प्र.स.नि	अमिरा साह तेली		९८४५८०९६१ ६		
13.	अप्रपो.छेदिचौक	प्र.स.नि.	पन्नलाल प्रसाद यादव		९८४५४९१६७ ७		
14.	अ.प्र.पो.झिंगडवा रौतहट	प्र.ह.	राम प्रवेशयादव		९८४४१७३४१ १		

ईलाका प्रहरी कार्यालय लक्ष्मनीया मातहत युनिट ईन्चार्जहरुको नामावली :-

१.	ई.प्र.का.लक्ष्मनिया	प्र.नि.	चन्द्र किशोर साह		९८५५०४२०९ ६		
२.	ई.प्र.का.सन्तपुर दो.रौतहट	प्र.ना.नि.	राजेश कुमार बस्नेत		९८५४०९०२० ०	9855042093	
३.	प्र.चौ.हरीनगर रौतहट	प्र.स.नि.	संजय कुमार सिंह		९८४४०८०५२ ६		

४.	प्र.चौ.दुधिअवा	प्र.स.नि.	राजनारायन साह		९८४५१५७९१ १		
५.	अप्रपो.मेवा,टेडग्राहा	प्र.स.नि.	प्रमोद प्रसाद पटेल		९८०७१२३०३ ९	९८५५०४२१९८	

ईलाका प्रहरी कार्यालय देवाहीगोनाही रौतहट ।

६.	ई.प्र.का.	प्र.नि.	मेदनी प्रसाद साह		९८६२५५७५० १		
----	-----------	---------	------------------	--	----------------	--	--

ईलाका प्रहरी कार्यालय मौलापुर रौतहट

७.		प्र.नि.	राकेश यादव		९८५१२८४१६ १	9855042197	
----	--	---------	------------	--	----------------	------------	--

जि.ट्रा.प्र.का.चुपुर

1.	जि.ट्रा.प्र.का.चुपुर रौतहट	प्र.नि.	शैलेस न्यौपाने		9855041301		
2.	ट्रा.प्र.का.गौर रौतहट	प्र.ना.नि	होम ब.भित्रिकोटी		9855031005		
3.	ट्र.प्र.का. गरुडा रौतहट	प्र.स.नि.	खवास		९८४१४५९०६७		

अनुसूची ३: रौतहट जिल्लामा रहेका सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल युनिट विवरण

सि.नं.	युनिटको नाम	कमाण्डरको नाम		कार्यालयको सम्पर्क नम्बर	व्यक्तिगत नम्बर	कार्यालय प्रमुखको नम्बर
		दर्जा	नामथर			
१	नं. ११ गण हे.क्वा. रौतहट	सप्रउ	रविनराज कर्णजीत	९८५९२७२९३०	९८५९२५९६९७	९८५९२७२९०९
२	विओपि वेलविछ्वा	सप्रनि	अजय कुमार थापा	९८५९२७२४९६	९८५९२५९२०५	९८५९२७२३१९
३	विओपि गौर नपा	सप्रनि	गोपीराम श्रेष्ठ	९८५९२७२४९८	९८५९२५८६५७	९८५९२७२३२१
४	विओपि औरैया	सप्रनि	हरि प्रसाद के.सी.	९८५९२७२४९७	९८५९२६०९७१	९८५९२७२३२०
५	विओपि सरमुजवा	सप्रनि	दिपनर सिंह राई	९८५९२७२४९५	९८५९२५८९२५	९८५९२७२३१८
६	विओपि रामपुरखाप	सप्रनि	काजीराम श्रेष्ठ	९८५९२७२४९९	९८५९२५९६७६	९८५९२७२३२२
७	सुरक्षा वेश सन्तपुर	सप्रनाउ	विकाश भुजेल	९८४५३३७००	९८४१४७७३८०	
८	सुरक्षा वेश फतुवा	सप्रनि	संजय रेग्मी	९८६२५५७९०	९८५९२५९२०४	
९	सुरक्षा वेश देवाही	सप्रनि	सन्तोष थापा	९८६५०४४९९९	९८४१६५४००३	
१०	सुरक्षा वेश दुधियाभार	सप्रनि	देवीलाल गोतामे	९८४७०४५०९८	९८५९२५८९२५	
११	सुरक्षा वेश लक्ष्मिनिया	सप्रनि	केशब कुमार श्रेष्ठ	९८६५८८८६६९	९८५९२५८९७५	
१२	सुरक्षा वेश भलोहिया	सप्रनानि	संजिव कुमार खड्का	९८६५९६९२९०	९८५९२६०९०४	
१३	सुरक्षा वेश समनपुर	सप्रनानि	शिवहरि थापा	९८६५४९७५४८	९८५९०५८३७३	
१४	फर्वाड सुरक्षा वेश जंगलशैया	सप्रनानि	तारा प्रसाद बोहोरा		९८४५०४३२९५	

अनुसूची ४: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार

(स्रोत: विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको ऐन
प्रमाणीकरण मिति २०७४/०७/०५)

परिच्छेद - ७

जिल्ला तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति सम्बन्धी व्यवस्था

१६. **जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति :** (१) जिल्लास्तरमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी
कार्यको लागि देहाय बमोजिमको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रहनेछ :-

(क)	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	-अध्यक्ष
(ख)	जिल्ला समन्वय समितिको प्रतिनिधि	-सदस्य
(ग)	जिल्ला भित्रका स्थानीय तहका अध्यक्ष तथा प्रमुख	-सदस्य
(घ)	स्वास्थ्य सम्बन्धी विषय हेर्ने जिल्लास्थित कार्यालयको प्रमुख	-सदस्य

(इ)	जिल्लास्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु	-सदस्य
(च)	जिल्लास्थित पूर्वाधार तथा सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित कार्यालयका प्रमुखहरु	-सदस्य
(छ)	राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका जिल्लास्थित प्रमुख वा प्रतिनिधि	-सदस्य
(ज)	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको जिल्लास्थित प्रमुख	-सदस्य
(झ)	गैरसरकारी महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख	-सदस्य
(ञ)	नेपाल पत्रकार महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख	-सदस्य
(ट)	उद्योग वाणिज्य महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख	-सदस्य
(ठ)	प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तोकेको अधिकृत	-सदस्य सचिव

(२) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) परिषद्, कार्यकारी समिति तथा प्रदेश समितिबाट स्वीकृत नीति, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने, गराउने,
- (ख) जिल्लाको विपद् प्रतिकार्य योजना तयार गरी लागू गर्ने, गराउने,
- (ग) जिल्लास्तरमा रहेका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको सञ्चालन गर्ने,
- (घ) उपलब्ध स्रोतको उच्चतम प्रयोग तथा प्रवाह गरी विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खोजी तथा उद्धार गर्ने,

- (ङ) नेपाल सरकारबाट स्वीकृत मापदण्ड अनुसार राहत वितरण गर्ने, गराउने तथा जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयलाई सोही अनुसार राहत वितरण गर्न लगाउने,
- (च) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसार यातायात तथा मानिसको आवत जावतमा नियन्त्रण गर्ने,
- (छ) विपद्का कारण सिर्जित फोहोर तथा अन्य अनावश्यक वस्तु हटाउने वा हटाउन लगाउने,
- (ज) विपद्को समयमा मृत्यु भएका मानिसको शव तथा जनावरको व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- (झ) आपत्कालीन अवस्थामा विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूको लागि आश्रय गृहको व्यवस्था गर्ने,
- (ञ) विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुन सक्ने गरी सुरक्षा निकायलाई दुरुस्त राख लगाउने,
- (ट) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खानेपानी, खाद्यान्न, लत्ताकपडा तथा औषधि उपचार जस्ता अत्यावश्यक वस्तुको प्रबन्ध गर्ने,
- (ठ) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल आवश्यक पर्ने अस्थायी भौतिक संरचनाहरूको निर्माण गर्न लगाउने,
- (ड) विपद्को अवस्थामा स्थानीयस्तरमा उपलब्ध सरकारी, गैरसरकारी एवं निजी यातायातका साधन, यन्त्र, सरसामान, खाद्य सामान आदि कानून बमोजिम नियन्त्रणमा लिई प्रयोग गर्ने वा गर्न लगाउने,
- (ढ) विपद्को जोखिममा रहेका वा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा रहेका असुरक्षित भवनहरू भत्काउन लगाउने,
- (ण) असुरक्षित भवन तथा स्थानमा रहेका विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने,

- (त) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्वयंसेवक, विशेषज्ञ तथा परामर्शदातालाई परिचालन गर्ने र सोको सुपरिवेक्षण गर्ने,
- (थ) राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूबाट गरिने उद्धार तथा राहत एवं सहयोग आदि क्रियाकलापको समन्वय गर्ने,
- (द) विपद्को समयमा खोज, उद्धार तथा राहत र पुनर्जीभ सम्बन्धी कार्यको लागि स्थानीय तह लगायत सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गर्ने,
- (ध) विपद् पश्चात आउन सक्ने सहायक प्रकोपहरूको न्यूनीकरणका लागि आवश्यक कार्यहरू गर्ने,
- (न) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा सङ्कटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गर्नु पर्ने अवस्था रहेमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (प) विपद् सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने,
- (फ) उद्धार तथा राहत कार्यक्रमको प्रगति विवरण प्राधिकरणमा पठाउने,
- (ब) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा तोकिए बमोजिमका अन्य काम गर्ने, गराउने ।

(३) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय, बैठक सम्बन्धी कार्यविधि र अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१७. **स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति :** (१) गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्ष वा नगर कार्यपालिकाको प्रमुखको अध्यक्षतामा प्रत्येक गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा तोकिए बमोजिमको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।

(२) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) परिषद्बाट स्वीकृत राष्ट्रिय नीति तथा योजना एवम् कार्यकारी समिति र प्रदेश विपद् व्यवस्थापन

- समितिबाट स्वीकृत एकीकृत तथा क्षेत्रगत नीति योजना
र कार्यक्रम अनुरूप हुने गरी स्थानीय विपद्
व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- (ख) स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापनका लागि बजेट
विनियोजन गर्न लगाउने,
- (ग) सरकारी, निजी एवम् गैरसरकारी संस्था, स्थानीय
स्वयंसेवक, सामाजिक परिचालक लगायत सम्बन्धित
सबै पक्षको समन्वय र संलग्नतामा विपद् व्यवस्थापन
सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- (घ) स्थानीय तहका पदाधिकारी, कर्मचारी, स्वयंसेवक,
सामाजिक परिचालक तथा समुदायलाई विपद्
व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रशिक्षण दिने व्यवस्था
मिलाउने,
- (ङ) भौतिक संरचना निर्माण गर्दा भवनसंहिता लगायत अन्य
स्वीकृत निर्देशिका वा मापदण्डको पालना गराउने,
- (च) स्थानीय समुदायलाई विपद्प्रति जागरूक बनाउन,
विपद्सँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न
तथा विपद्को घटना हुनासाथ प्रतिकार्यका लागि
परिचालित हुन वडा वा समुदायस्तरमा विपद् पूर्वतयारी
तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने,
- (छ) विपद् प्रतिकार्यका लागि आपत्कालीन नमूना अभ्यास
गर्ने, गराउने,
- (ज) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार तथा राहतको व्यवस्था
गर्ने,
- (झ) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा सार्वजनिक संस्था तथा
व्यावसायिक प्रतिष्ठानले यस ऐन बमोजिम कार्य गरे
नगरेको अनुगमन गर्ने,

- (ज) स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणाली तथा पूर्वचेतावनी प्रणालीको विकास र सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (ट) स्थानीय स्तरमा आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गर्ने,
- (ठ) विपद्मा परी हराएका, बिग्रेका वा नष्ट भएका कागजातको यकिन तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी राख्न लगाउने,
- (ड) विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारको पहिचान, स्तर निर्धारण तथा परिचयपत्र वितरण गर्ने, गराउने,
- (ढ) विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने गरी वारुण्यन्त्र लगायतका अन्य उपकरणहरू तयारी हालतमा राख्न लगाउने,
- (ण) कार्यकारी समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने, गराउने,
- (त) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने, गराउने ।

(३) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय, बैठक सम्बन्धी कार्यविधि र अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

जिल्ला विषयगत अगुवा संस्था (District cluster lead agency) को कार्यशर्त

जिल्ला विषयगत अगुवा संस्था भन्नाले :

कुनै क्षेत्रमा परेको समस्या समाधानमा समन्वय गर्न जिल्लामा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकारप्राप्त व्यक्ति संस्था वा निकायलाई जिल्ला विषयगत अगुवा संस्था भनिन्छ ।

अनूसूची ५: जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (DLSA) को कार्यशर्त निर्देश

जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलाप गर्न जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने सिलसिलामा जिल्लामा कार्यरत सबै निकायका वीच छलफल गर्न साभा मञ्च प्रदान गरी आवश्यक सहजकर्ताको कार्य गरी यस कार्यमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग प्रदान गर्नु हो ।

मुख्य भूमिका यसप्रकार हुनेछ :

- सबै निकायहरुको सहकार्यमा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा सहयोग गर्ने ।
- तत्कालीन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिसंग समन्वय गरी अन्तिम कार्यशाला गर्नु अघि वैठकहरु संचालन गर्ने ।
- प्राविधिक तथा वित्तिय, द्वितीय स्रोतबाट विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन, प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्ने वा सहयोग प्रदान गर्ने ।
- प्रभावकारी प्रतिकार्य पूर्वतयारीको लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका वारेमा समन्वय गर्ने ।
- गतवर्षमा अनुभवको आधारमा सफलता, चुनौती तथा खाडल पहिचान गर्ने ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृयामा सबै विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरु लगायत अन्य सरोकारवालाहरुको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।
- अन्तिम कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र जिल्लामा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरु माझ प्रवाह गर्ने । क्षेत्रीय तथा केन्द्रिय तहमा प्रतिवेदन दिने साथै नपा/गा.पा. स्तरसम्म जानकारी गराउने आदि ।

अनूसूची ६: एम्बुलेन्स सेवा सम्बन्धी जानकारी विवरण

SN	Name of the Organization	Address (including phone, fax & email)	Types of Ambulance Vehicles (e.g. Toyota, TATA)	Service Started Year
1	Gaur Hospital	9845135443, 055-520328		
2	" " - 2	9845171145		
3	Rural Development Centre (RDC) Nepal Gaur, Rautahat	9845606575, 981250485		
4	Nepal Health Development Club, Gaur -1	9845280458		
5	Jingadwa Community	9845059214		
6	Katahariya PHC	9807216272		
7	Garuda SHP	9745044445		
8	Garuda Bazaar -1	9845094537		
9	Garuda Bazaar – 2	9845037644		
10	Sampark Nepal, Chapur	9845268625		
11	Cha.pur	055-540147		
12	Judibela HP	9845238782		
13	Samaj Bikas Abhiyan, Chapur	055-540780		
14	Safal Nepal, Chapur	9845092992		
15	Samaj Swasthya Abhiyan, Chapur	055- 540360		
16	Sahara Nepal	9845037347		
17	Lions Club, Chapur	055-540354		
18	Laxmipur, Arun Jayaswal	9845037664		
19	Setnath Chaudhary, Sibanagar	9855040185		
20	Samanpur	9845380690		
21	Jan Kalyan Seba, Gaur (Na 2 cha 3284)	9845216536		
22	Jan Kalyan Seba, Gaur (Na 1 cha 8768)	9845216536		

मनसूनको समयमा हुन सक्ने जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न तयार गरिएको आपतकालीन कार्ययोजना

क्र. स.	के गर्ने	कसरी गर्ने	कहिले गर्ने	कसले गर्ने	समन्वय गर्ने निकाय
---------	----------	------------	-------------	------------	--------------------

पूर्वतयारी

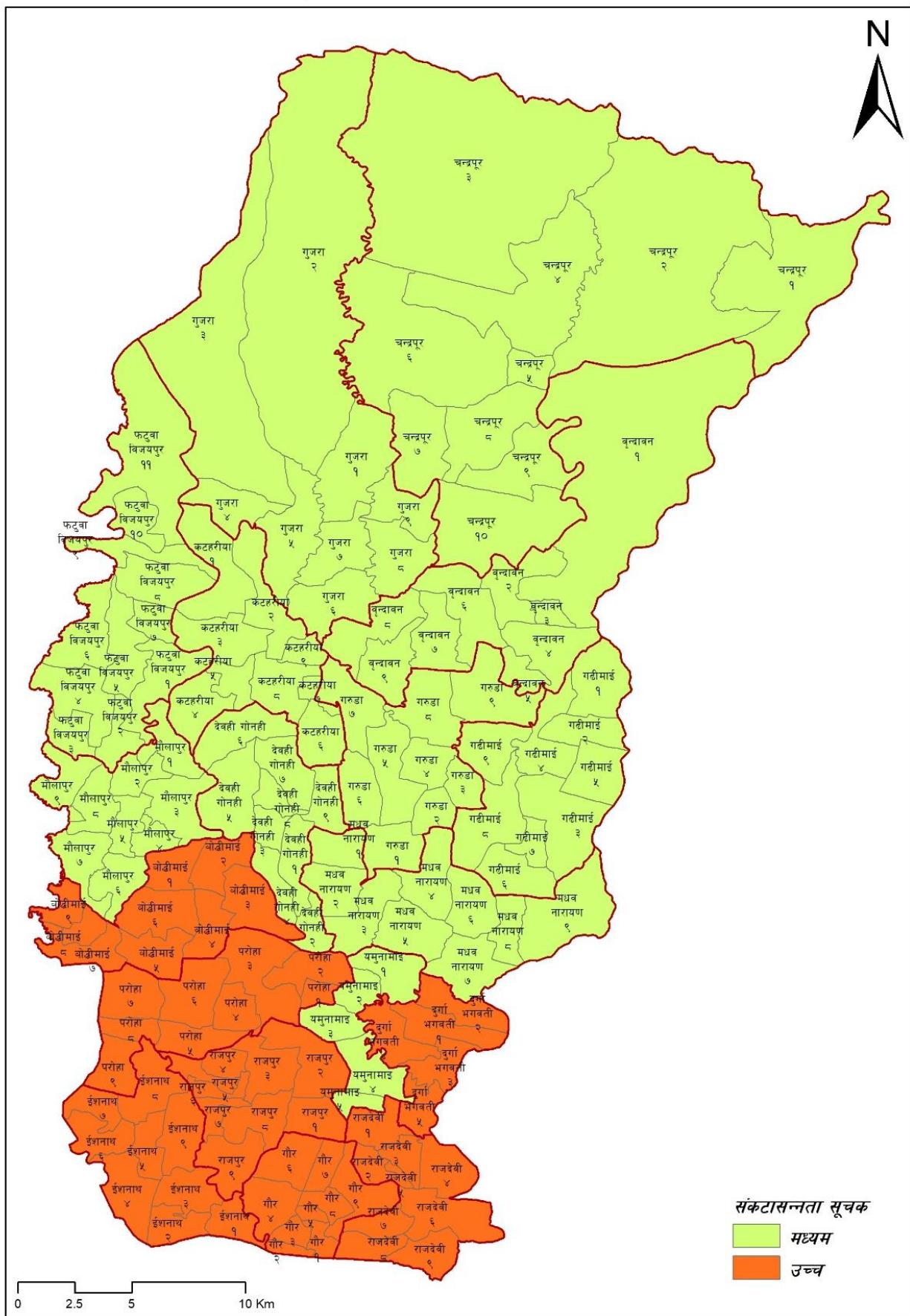
अनू
 सूची
 ७:
 मन
 सून
 पूर्वत
 यारी
 कार्य
 योज
 ना
 २०७
 ७

१	मनसून पूर्वतयारी कार्यालयाला गोष्ठि	आर. डि. सी. नेपालसँग समन्वय गरेर	जेष्ठ-१५ सम्म	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा आर. डि. सी. नेपाल / अक्सफाम नेपाल	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२	कार्ययोजना निर्माण	विभिन्न सरोकारवालाहरुको भेला गराएर	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, आर. डि. सी. नेपाल र रेडक्रस सासाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
३	उद्धार सामाग्रीको अवस्था विश्लेषण	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस सोसाइटी तथा सूरक्षा निकायहरुसँग समन्वय गरी	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा सुरक्षा निकाय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
४	उद्धारमा संलग्नहुने जनशक्तिको विवरण संकलन गरी अधावधिक गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस सोसाइटी तथा सूरक्षा निकायहरुसँग समन्वय गरी	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, आर. डि. सी. नेपाल र रेडक्रस सासाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
५	खुला आश्रय स्थलको अधावधिक गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस सोसाइटी तथा सूरक्षा निकायहरुसँग समन्वय गरी	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, आर. डि. सी. नेपाल र रेडक्रस सासाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
६	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको वैठक बसी पूर्वतयारी गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरुसँग छलफल गरी	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
७	राहत कोषमा राहत रकमको व्यवस्था मिलाउने ।	गृह मन्त्रालय, सरकारी, गैर सरकारी तथा दातृ निकायहरुसँग समन्वय गरेर	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	केन्द्रीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह
८	पूर्व सूचना प्रणालीको व्यवस्था गर्ने ।	स्थानीय तह तथा आर. डि. सी. नेपालसँग समन्वय गरी	जेष्ठ मसान्त भित्र	आर. डि. सी. नेपाल	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
९	सुचना तथा संदेश संप्रेशन ।	विभिन्न एफ. एमहरुसँग समन्वय गरेर	असार -१, भाद्र मसान्त सम्म	एफ. एम, मेडिया तथा सामाजिक सञ्जाल	नेपाल पत्रकार महासंघ, रौतहट
१०	भूतिकएको तटबन्धहरुको पूननिर्माण गर्ने	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण डिभिजनसँग निरन्तर समन्वय गरेर	असार -२० गते सम्म	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण डिभिजन, बारा	स्थानीय तहहरु
२	खोज तथा उद्धार				

२.१	जनशक्ति परिचालन	नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी, आर डि सी नेपाल तथा रेडक्रस सोसाइटीसँग समन्वय गरी	विपद्को समयमा वा आवश्यकता अनुसार	नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी, आर डि सी नेपाल, आर आर एन तथा रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२.२	सुरक्षित आश्रय स्थलको पहिचान	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह, नेपाली सेना, शस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी तथा रेडक्रस सोसाइटीका प्रतिनिधिहरूसँग अवलोकल, अनुगमन गरेर	जेष्ठ १५ गतेसम्म	आर. डि. सी. नेपाल, रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२.३	सुरक्षित आश्रयमा स्थलमा लैजान	नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी, आर डि सी नेपाल तथा रेडक्रस सोसाइटीसँग रहेको जनशक्ति परिचालन गरेर	विपद्को समयमा वा आवश्यकता अनुसार	स्थानीय तह, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी तथा रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२.४	अस्थायी वास स्थान निर्माण	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी तथा रेडक्रस सोसाइटीका जनशक्ति परिचालन गरेर	विपद्को समयमा वा आवश्यकता अनुसार	नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी तथा रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२.५	पिडितको तथ्यांक संकलन	स्थानीय तह तथा रेडक्रस सोसाइटीका जनशक्ति परिचालन गरेर	विपद्को समयमा वा आवश्यकता अनुसार	स्थानीय निकाय तथा रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२.६	तत्काल राहत वितरण	विभिन्न सरकारी, गैर सरकारी तथा दातृ निकायहरूसँग समन्वय गरेर तुरन्त आवश्यक राहत वितरण गर्ने	विपद्को समयमा वा आवश्यकता अनुसार	स्थानीय तह, आर. डि. सी., अक्सफाम, यूनिसेफ, यूएनएफपीए, रेडक्रस सोसाइटी तथा विभिन्न दातृ निकाय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
३	पिडितको पूनस्थापनाका लागि पहल गर्ने	विभिन्न सरकारी, गैर सरकारी तथा दातृ निकायहरूसँग समन्वय गरेर	विपद् भएको लगतै	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय

अनुसूची द: रौतहट जिल्लाको संकटासन्ता नंक्साकन

रौतहट जिल्लाको संकटासन्नता नंक्साकन

श्रोतः जिल्ला विपद् पर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

अनूसूची ९ : विपद्को किसिम र श्रोतको विवरण

सि.नं.	आ.व.	घटना मिति	मृतकको नाम	उमेर	लिङ्ग	ठेगाना	विपद्को किसिम	कै.
१.	०७१/०७२	२०७२/११/०५	अध्या देवी	७०	महिला	गौर न.पा. - ४	आगलागी	
२.	"	२०७३/०१/०५	जमिला खातुन	४५	महिला	झुनखुन्वा - ६	आगलागी	
३.	"	२०७३/०३/१६	सरोज महतो	१५	पुरुष	ईनर्वा वडा नं. ४	चट्याड	
४.	"	२०७३/०३/१६	रामसागर महतो	१६	पुरुष	ईनर्वा वडा नं. ४	चट्याड	
५.	०७२/०७३	२०७३/०४/०६	दिनेश भगत माली	३०	पुरुष	राजपुर (फ) ७	आगोलागी	
६.	"	२०७३/०७/०६	बसन्त यादव	२८	पुरुष	गरुडा न.पा.३	स्यालको टोकाई	
७.	"	२०७३/०७/१९	मंगल महतो	८०	पुरुष	गरुडा न.पा.३	स्यालको टोकाई	
८.	"	२०७४/०३/१८	सरोज यादव	१७	पुरुष	गढीमाई न.पा.६	चट्याड	
९.	"	२०७४/०३/१८	विश्वनाथ यादव	४५	पुरुष	गढीमाई न.पा.६	चट्याड	
१०.	"	२०७४/०४/१३	कल्पी देवी दास	४५	महिला	गुजरा न.पा.४	आगलागी	
११.	"	२०७४/०४/२९	जगिया देवी	६५	महिला	देवाहिगोनाही न.पा.२	बाढी	
१२.	"	"	कोसिला देवी	४०	महिला	दुर्गाभगवती गा.पा.६	बाढी	
१३.	"	"	चन्दन किशोर यादव	३५	पुरुष	परोहा न.पा.३	बाढी	
१४.	"	"	सर्मीला यादव	२७	महिला	परोहा न.पा.३	बाढी	
१५.	"	"	सुमिन्त्रा यादव	५४	महिला	परोहा न.पा.३	बाढी	
१६.	"	"	ललिता यादव	३८	महिला	परोहा न.पा.३	बाढी	
१७.	"	"	छोटी	३	महिला	परोहा न.पा.३	बाढी	

			कुमारी यादव					
१८.	„	„	सरोज कुमार यादव	२५	पुरुष	परोहा न.पा.३	बाढ़ी	
१९.	„	„	सकिल देवान	१४	पुरुष	ईशनाथ न.पा.९	बाढ़ी	
२०.	„	„	मोहमद प्रवेज मुश्फ़ साह	१६	पुरुष	गौर न.पा.३	बाढ़ी	
२१.	„	„	शेख हुसेन	४५	पुरुष	राजपुर न.पा.६	बाढ़ी	
२२.	०७४/०७५	२०७४/०४/३०	सरफली राय भाट	१६	पुरुष	दुर्गाभगवती गा.पा.६	बाढ़ी	
२३.	„	„	अनिकेत सिंह	११	पुरुष	गौर न.पा.६	बाढ़ी	
२४.	„	२०७४/०४/३१	समिम देवान	३५	पुरुष	गौर न.पा.६	बाढ़ी	
२५.	„	„	सुरेश भन्ने हुसेनी साह	३०	पुरुष	गौर न.पा.६	बाढ़ी	
२६.	„	„	मलाही राम भन्ने नागिन्द्र महरा	१८	पुरुष	गुजरा न.पा.७	बाढ़ी	
२७.	„	२०७४/०४/३१	राम बालक साह	२२	पुरुष	परोहा न.पा.२	बाढ़ी	
२८.	„	२०७४/०९/१६	महर्जन ठाकुर हजाम	५५	पुरुष	गढीमाई न.पा.४	चिसो	
२९.	„	२०७४/०९/१९	नेक महमद मंसुरी	५०	पुरुष	जि.सर्लाही गोडैता न.पा.५	चिसो	
३०.	„	२०७४/०९/२३	मरछिया देवी पटेल	६५	महिला	परोहा न.पा.९	चिसो	
३१.	„	२०७४/०९/२३	शेख समिम	४५	पुरुष	परोहा न.पा.२	चिसो	
३२.	„	२०७४/०९/२४	नसिरुल्ला खातुन	७०	महिला	परोहा न.पा.९	चिसो	

३३.	„	२०७४/०९/२४	अलक प्रसाद सिंह	६४	पुरुष	राजदेवी न.पा.९	चिसो	
३४.	„	२०७४/०९/२५	फुल कुमारी देवी	४३	महिला	गुजरा न.पा.७	चिसो	
३५.	„	२०७४/०९/२५	सकलि देवी	६२	महिला	दुर्गाभगवती गा.पा.५	चिसो	
३६.	„	२०७४/०९/२६	रामलगन प्रसाद पटेल	६०	पुरुष	परोहा न.पा.९	चिसो	
३७.	„	२०७४/०९/२६	सिया देवी	७०	महिला	गौर न.पा.४	चिसो	
३८.	„	२०७४/०९/२६	भिछु ठाकुर हजाम	६५	पुरुष	गढीमाई न.पा.७	चिसो	
३९.	„	२०७४/०९/२७	रेखा कुमारी यादव	१	महिला	माधवनारायण न.पा.४	चिसो	
४०.	„	२०७४/०९/२८	रामबृक्ष साह	७४	पुरुष	गढीमाई न.पा.६	चिसो	
४१.	„	२०७४/०९/२८	राम चन्द्र साह	५५	पुरुष	बौधीमाई न.पा.१	चिसो	
४२.	„	२०७४/०९/२८	धुपनी देवी साह	६५	महिला	माधवनारायण न.पा.७ हाल कटहरीया न.पा.६	चिसो	
४३.	„	२०७४/०९/२९	बतहा भन्ने बिश्वनाथ पासवान	६५	पुरुष	गढीमाई न.पा.२	चिसो	
४४.	„	२०७४/०९/२९	शेख इंद्रिश	६५	पुरुष	कटहरीया न.पा.५	चिसो	
४५.	„	२०७४/०९/२९	गुगली राउत मेस्तर	७०	पुरुष	दुर्गाभगवती गा.पा.३	चिसो	
४६.	„	२०७४/०९/२९	असर्फी बैठा	७२	पुरुष	गढीमाई न.पा.३	चिसो	
४७.	„	२०७४/०९/३०	मडु हजरा	६५	पुरुष	माधवनारायण न.पा.६	चिसो	
४८.	„	२०७४/०९/२९	राम प्रसाद कल्वार	४८	पुरुष	फतुवा बिजयपुर न.पा.८	चिसो	
४९.	„	२०७४/०९/३०	सरस्वती अधिकारी	५९	महिला	चन्द्रपुर न.पा.७	चिसो	
५०.	„	२०७४/१०/०२	रामेश्वर भन्ने अरबिन्द दुबे	४५ दिन	पुरुष	गौर न.पा.७	चिसो	

५१.	„	२०७४/१०/०२	तेजा ठाकुर हजाम	५१	पुरुष	गरुडा न.पा.५	चिसो	
५२.	„	२०७४/१०/०५	माहादेव साह कलवार	७१	पुरुष	बौधीमाई न.पा.१	चिसो	
५३.	„	२०७४/१०/०६	रामाश्रय राय यादव	७४	पुरुष	परोहा न.पा.४	चिसो	
५४.	„	२०७४/१०/०६	अन्होती बैठा	६८	पुरुष	देवाहीगोनाही न.पा.-३	चिसो	
५५.	„	२०७४/१०/१९	बलि दास	३१	पुरुष	दुर्गाभगवती गा.पा.५	चिसो	
५६.	„	२०७५/०३/१६	मनिष कुमार साह	१७	पुरुष	राजपुर न.पा. २	चट्याड	
५७.	०७५/०७६	२०७५/०५/०९	रुना देवी कुर्मी	४२	महिला	ईशनाथ न.पा. ४	डुगां दुर्घटना	
५८.	„	२०७५/०५/०९	शान्ति देवि साह	६०	महिला	ईशनाथ न.पा. ४	डुगां दुर्घटना	
५९.	„	२०७५/०५/१०	ओम प्रकाश चनौ	१६	पुरुष	गौर न.पा. ४	डुगां दुर्घटना	
६०.	„	२०७५/०५/१०	उषा कुमारी	१५	महिला	गौर न.पा. ४	डुगां दुर्घटना	
६१.	„	२०७५/०५/१३	ईन्दु देवि	३५	महिला	गौर न.पा. ४	डुगां दुर्घटना	
६२.	„	२०७५।१।१०९	गान्धी देवी	६५	महिला	माधवनारायण न.पा.६	आगलागी	
६३.	„	२०७६।०।२।१६	जयाती रात कुर्मी	४५	पुरुष	मौलापुर न.पा.९	चट्याड	
६४.	„	२०७६।१।२।२६	राम सखिया देवी चमार	६५	महिला	देवाही गोनाही न.पा. ३	हावाहुरी	

श्रोत: जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रौतहट

अनूसूची १०: शीतलहर पुर्वतयारी

सि.नं.	गा.पा.न./.पा.	वडा नं.	ठेगाना	प्रभावित हुने घरधुरी संख्या	कैफियत
१	चन्द्रपुर न.पा.	२	कछडिया टोल, मुसहर टोल, चमार टोल, नयाँ बस्ती	७०	
२	"	५	राजपेडा, सुन्दर बस्ति, चिरियादह, नहर, थलाहीटोल	१५०	
३	"	६	चन्द्रपुर बजार टोल, डाबरी, चिम्नीटोल, गैरी गाउँ, ठोकरटोल, मोथियाहीटोल	४५	
४	"	९	झुमरीया गाउँ	१३०	
५	"	१०	बडेहवा, बालचनपुर	३००	
६	फतुवा विजयपुर न.पा.	१	शितलपुर बैरगनिया	११४	
७	"	३	टेंग्राहा	८	
८	"	७	फतुवा, हर्षाहा	११४	
९	"	८	लक्ष्मनिया	१८९	
१०	राजदेवी न.पा.	८,९	ब्रह्मपुरी, बेलविछ्वा	३००	
११	"	२,३,४	बसतपुर, चण्डिया, पताही, हजमनिया	२४०	
१२	दुर्गाभिगवती गा.पा.	१,२	पिपरा भलोहिया, गंगापिपरा	२९०	
१३	ईशनाथ न.पा.	१,२,३,४,५	बन्जरहा, जटहरा, औरंया, मठिया, जयनगर, लतमरी	६००	

१४	राजपुर न.पा.	सबै	पिपरा भगवानपुर, फतुवा विजयपुर, राजपुर फरहदवा, अकोलवा, बैरिया	७८०	
१५	यमुनामाई गा.पा.	१,२,३,४,५	गंगापिपरा, भलोहिया, मत्सरी, पचरुखी, बडहर्वा	३२९	
१६	गौर न.पा.	१,२,५,६	कोइरी टोल, सवगढा, महादेवपट्टी, पुरेनवा	११४	
कुल				३७७३	

१. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसंग शितलहर पूर्वतयारीको लागि रहेको रकम मौज्दात रु.
९८४३००। ३२ (नौ लाख चौरासी हजार तिन सय पैसा बतिस मात्र)

२०७६/०३/२८ गते आएको बाढीबाट मृत्यु भएका व्यक्तिहरुको नामावली

१. मानवीय क्षतिको विवरण

सि.न	मिति	स्थाई वतन	नातथर	कैफियत
१	२०७६/०३/२८ गते	जि.रौतहट गौर न.पा-३ बस्ने	बर्ष अं ४० को शिबमंगल राउत पट्टेल	
२	२०७६/०३/२८ गते	जि.रौतहट गौर न.पा-३ बस्ने	अं बर्ष ४० को उमेश राउत	
३	२०७६/०३/२८ गते	जि.रौतहट ईशनाथ न.पा-१ बस्ने	अं बर्ष ३५ को हरेन्द्र राय यादब	
४	२०७६/०३/२८ गते	जि.रौतहट दुर्गाभगवति गा.पा -४ बस्ने	अं बर्ष ४० को बिरेन्द्र मिश्र	
५	२०७६/०३/२८ गते	जि.रौतहट यमुनामाई गा.पा -१ बस्ने	सुनिल साह कि श्रीमति अं बर्ष २५ कि गायत्रि देबि साह	
६	२०७६/०३/३० गते	जि.रौतहट राजपुर न.पा-१ बस्ने	सोनेलाल साह सुनार	
७	२०७६/०३/३० गते	जि.रौतहट गढीमाई न.पा-१ बस्ने	बिरेन्द्र रामको छोरा अं बर्ष ८ को रबि राम	
८	२०७६/०३/३० गते	जि.रौतहट गढीमाई न.पा-१ बस्ने	रामबाबु रामको छोरा अं बर्ष ८ को परमेश्वर राम	
९	२०७६/०३/३० गते	जि.रौतहट राजदेबि न.पा-८ बस्ने	राजेश राय यादवको छोरा अंबर्ष २ को सिद्धान्त राय यादव	
१०	२०७६/०३/३१ गते	जि.रौतहट कटहरीया न.पा-२ बस्ने	शेष रोज महमदको छोरा अं ४ को सफान महमद	
११	२०७६/०३/३१ गते	जि.रौतहट बौधिमाई न.पा-९ बस्ने	उपेन्द्र साहको छोरा अं बर्ष १० को रञ्जित साह	
१२	२०७६/०४/०१ गते	जि.रौतहट माध्बनारयण न.पा-७ बस्ने	दिनकर साहको छोरी अंबर्ष ९ कि पिंकि साह	
१३	२०७६/०४/०२ गते	जि.रौतहट यमुनामाई गा.पा. -१ बस्ने	अं बर्ष २४/२५ कि फुलादेबि पासवान	
१४	२०७६/०४/०३ गते	जि.रौतहट फतुवाबिजयपुर न.पा-६ बस्ने	अं बर्ष २८ को गजेन्द्र मुखिया बिन	
१५	२०७६/०४/०४ गते	जि.रौतहट देबाहि गोनाहि न.पा-५ बस्ने	रामनेश साहको छोरी अंबर्ष ९ कि पिंकि कुमारी साह	
१६	२०७६/०४/०४ गते	जि.रौतहट देबाहि गोनाहि न.पा-५ बस्ने	रामानन्द साहको छोरी अं ८ कि निरुता कुमारी साह	
१७	२०७६/०४/१०	जि.रौतहट राजपुर न.पा. बस्ने	शेख नेसारको छोरा अं वर्ष १० को सजिद	
१८	२०७६/०४/११	जि.रौतहट गढीमाई न.पा. बस्ने	शेख सोयवको छोरा अं वर्ष ५/६ को शेष समिम	
१९	२०७६/०४/११	जि.रौतहट चन्द्रपुरन.पा.११ बस्ने	अं वर्ष ३० को मुकेश साह	
२०	२०७६/०४/१२	जि.रौतहट चन्द्रपुर न.पा.६ बस्ने	गोविन्द पहरीको छोरा अं वर्ष ९ को विराज पहरी	
२१	२०७६/३/२७	जि.रौतहट गढीमाई नपा ६	कृष्णनन्दन यादवको श्रीमती अं ५० आनन्दी देवी	बेपता
२२	२०७६/०४/०४	जि.सर्लाही बलरा न.पा. ११ बस्ने	पुनिता देवीको छोरा अंकुश पटेल	बेपता